

„Mi az, amitől valóban más, igazán új lehet az Úr 2007. esztendeje? Pontosítsuk a kérdést: kitől lehet újjá 2007? Éppen tőle, az Úr Jézustól, akinek névnapját ünnepelve léphettünk az új évbe.”
► JÚH – 3. oldal

„Természetesen nemcsak Németországgal, hanem például finn, erdélyi és svéd testvérekkel is felvettük és ápoltuk a kapcsolatot. Intéztük a magyar résztvevők utazását, amikor külföldi teológiai konferenciákra igyekeztek. Előfordult, hogy százötven utunk is volt egy évben...”
► Aki otthon volt a külfügekben – 3. oldal

„Hogy aztán készítettnek-e mondjuk a magyar baptisták új logót, vagy kitalálnak-e az evangélikusok új mottót, az persze még nyitott kérdés. A létszámukat tekintve gyorsan növekvő magyarországi neoprotestáns gyülekezetek mindenesetre többnyire előszeretettel használnak egyszerű, könnyen értelmezhető logókat.”
► Logó és Logosz – 8. oldal

Lutheránusok hívősen ► 4. oldal
Interjú Dobszay László professzorral ► 5. oldal
Búcsú Lázár Ervintől ► 5. oldal
Visszapillantás 2006-ra ► 6–7. oldal
Aki „megakadályozta” a világégvét ► 10. oldal
myLuther vagy amit akartok ► 11. oldal

A 2007. ÉV IGÉJE

Ezt mondja az Úr:

Én újat cselekszem,
most kezd
kibontakozni,
majd meglátjátok!

(Ézs 43,19a)

PETRAS MARIA KERÁMIARÉSZLETÉNEK FELHASZNÁLÁSÁVAL

VÍZKERESZT ÜNNEPE – Mt 2,1–11

Vízkereszt, de nem amit akartok!

Nagyszerű lelki élmény még egyszer felidézni a karácsonyi történet egyik epizódját, amelynek most a legfontosabb tanítása: a Megváltóval való találkozásból fakad a tiszta öröm.

A bölcsek jóhiszemű naivitása, Heródes király hazudozása az emberi dimenzióban tart bennünket. Hiszen jönnek a bölcsek messzi napkeletről („Főtt kolbásznak mind elfogyott, / fényes csizmánk is megrogyott...” – dúdoltatja József Attila). Ismerik a csillagokat, s úgy látszik, alig ismerik az emberi lelket, avagy a ravasz módon hatalomra jutott emberi gonosztságot. Jönnek kedves naivitással s a nyíltszívű kérdéssel (látszik, hogy nem okos, számító politikusok): „Hol van a zsidók királya, aki most született?”

Tagadhatatlan, hogy ez hatalmas politikai baklövés volt, hiszen – ha valóban bölcsek – először rafináltan tudakozódnuk kellett volna a helyi politikai viszonyokról, a királyi szék betöltöttségéről vagy éppen esetleges, átmeneti ürességéről, és csak a helyzet alapos ismeretében lett volna szabad a most született királyfi után érdeklődnünk. De ők nem ilyen ravaszok: a bölcsekre egyébként jellemző körütekintés nélkül, örömmel vallják meg csillagászati tudományukat, miszerint látni vélték az új király ragyogó csillagát, és ők igaz, tiszta szívvel, emlékedett lélekkel jöttek, hogy leborulva imádják őt.

Csillag a hírnöke, és ők, a csillagok olvasói felismerik a messiási (szabadító) dimenziókat. Jöttek, mert a legnagyobb tudományuk is kevés annak eléréséhez, amire az embernek igazán szüksége van: azt keresték, akit tisztán, méltón és valóban imádni szükséges. Ami azt is jelenti, hogy a mindenség egyetlen urának jöttek hódolni nagy lelkesedéssel, készség-

gel, hogy alávéssék magukat a szent és örök rendnek, a szeretet rendjének. Naivan beállítottak Jeruzsálembe, a neves fővárosba megtudakolni: hol van ő? Boldog és naiv istenkeresők: s nekik van igazuk, mert a történet végén megtudjuk, hogy akik az Istent őszintén s fáradtságot nem kímélve keresik, azok nemcsak megtalálják őt, hanem mindenféle veszedelemtől is megmenekülnek, még ha a számukra meglepő módon is.

S így találkozunk egy valódi (de nem igazi), egy vérbeli (és korcs) politikussal, a taktikus Heródeszel, akit a jó (neki rossz) hír azonnal nyugtalanná tesz. Felkavarodik a város áporodott levegője is, és mindenki izgatottan fülel, hol is van hát az itteni és meggyűlölt király helyett az új, a várva várt, akinek még égi csillaga is van. A rókaléklú király végére akar járni a dolognak; tudni szeretné, hol is az ő ellenfele, aki az ő helyére pályázhat, és akivel kapcsolatban még ezt a furcsa csillagsztorit is emlegetik... Elő a helyi tudósokkal: hol és ki?

S a jeruzsálemi tudósokban is ott volt a várakozásra épülő tudás, máris, „kapásból” jön a válasz, a tartalom hangsúlyaival együtt. Hol? Betlehemben (a kenyerek háza, az élet kenyere), Júda földjén! Ki? Úgy értelmezhetjük a választ, hogy fejedelmi pásztor! (Az Úr az én pásztorom!) S mindezt a próféta, Isten követte előre megmondta!

A jeruzsálemi tudósok gyönyörű válasza után hangulatrontó Heródes intrikus praktikája. Hiába, nem értheti meg, hogy itt már az ő zsarnoki akarátának semmi, de semmi szerepe, legfeljebb további foltokkal csúfítja el a mindenkori diktátorok szomorú pedigrijét (betlehemi gyermekgyilkosság).

Következik a nagy taktikázás: az ellenfelet, az ellenzékét, a konkurenciát el

AZ ÜNNEP IGÉJE

kell távolítani az útból, hogy ne legyen láb alatt! S jön a valódi (de nem az igazi) politikusi magatartás: hazudjunk az érdeünkben! Hazudjunk a hatalomért! S azt hazudja ezeknek a láthatóan naiv keleti tudósoknak, hogy ő, a hivatalban levő király is imádni szándékozik a csillag által meghirdetett királyt...

Heródes aljasságát az is illusztrálja, hogy betegesen gyilkos lelkében ezeket a keleti vendégeket kémkedésre szeretné felhasználni, mintegy beszervezné őket. Ám a hatalomtól megittasult ember gatlástalansága istenfalba ütközik majd (szörnyű véget ér az élete egy rettenetes betegség miatt). Akiket pedig kémeknek szeretett volna tudni, azok – az Úr álomban közvetített útmutatása szerint – másfelé, a királyt elkerülve mentek haza. Heródes akarata nem érvényesült. Mindig van egy pillanat, amikor Isten közbeavatkozik!

S a csillagvezetés folytatódik – a távoli vendégek nagy örömére. Van mennyei vezetés! Lehet az csillag vagy egy felebarát jó szava, váratlanul felragyogó ige, gyönyörű, békét hozó dallam, szerízet vagy éppen egy nem kívánt akadály. Keresésükben a bölcsek egyszer csak megérkeznek, s szikrázik az öröm.

Mint a bölcseknek nevezett istenkeresők, megérkezhettünk mi is hozzá! Mert ő jött elénk, ő tette lehetővé számunkra a vele való találkozást.

Vízkereszt, de nem amit mi akarunk, hanem amit Isten akart nekünk adni a betlehemi gyermekben, a golgotai kereszt Krisztusában.

■ RIBÁR JÁNOS

Imádkozunk! Urunk, egyet kérünk: hadd találkozzunk veled mi is, mint a napkeleti bölcsek. Igaz, se aranyunk, se tömjénünk, se mirhánk, csak bűnös, de utánad vágyakozó szívünk. Tisztíts meg, hogy a tied lehessen! Ámen.

Újévi kér(d)és – az Olvasóhoz

► Hetilapunk most nem csupán olvasni-, hanem írnivalót is kínál! Egy kitöltendő kérdőívet. Ha minden igaz, e heti számunk mellékleteként ugyanis egy A/4-es formátumú adatlap lapul az *Evangelikus Élet* „belsejében”. Kérjük, ne dobják el – négyrét hajtva éppen beleillik egy szabványos borítékba... Persze nem egyszerűen e műveletre szeretnénk buzdítani olvasóinkat, hanem mindenekelőtt arra, hogy szenteljenek némi időt a szerkesztőbizottságunk által összeállított kérdéssor tanulmányozásának, és a kitöltött kérdőívet borítékba helyezve adják postára szerkesztőségünk címére. A szerkesztőhöz szép számmal érkező olvasói levelekből levonhatók ugyan bizonyos következtetések hetilapunk olvasótáborának összetételéről, igényeiről, illetőleg az egyes lapszámok (szerkesztői megoldások) fogadtatásáról, megítéléséről, valójában azonban még egy egyházi lap sem mondhat le arról, hogy időről időre „megszondázza” olvasótáborát. Ennek legadekvátabb módja a kérdőíves felmérés, amelynek eredménye a szerkesztői munkában kell, hogy hasznosuljon, azaz végső soron az olvasók javát kell, hogy szolgálja.

Öt évvel ezelőtt fordultunk a fent idézett kéréssel olvasóinkhoz. Az idézőjeleket szándékosan hagytuk el, mert – reménység szerint – ez évi első lapszámunk mellékleteként is „lapul lapunkban” egy különálló ív. Kérdéssora tehát ismerős lehet mindazoknak, akik 2001 decemberében kézhez kapták az *Evangelikus Élet* (sajtó)történetének legelső kérdőívet.

Szerkezetében és tartalmában alapvetően e második sem különbözik, miként kérdésünk is ugyanaz az Olvasókhoz: töltsék ki az adatlapot, és borítékba helyezve január végéig postázzák szerkesztőségünk címére (*Evangelikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.; kérjük, a borítékra írják rá: „FELMÉRÉS”*), vagy küldjék el szerkesztőségünk faxszámára (1/486-1195). A kérdésekre egy-két kivételtől eltekintve vaglyagos válasz adható a megfelelő négyzet megjelölésével („beiXelésével”). A mostani kérdőív kitöltéséhez némi segítséget nyújthat évkzddő lapszámunk visszatekintése az elmúlt esztendőre. A 6–7. oldalra sűrítettünk – a teljesség igénye nélkül – 710-et az *Evangelikus Élet* 71. évfolyamában megjelent írások címei közül. (A válogatás nem értéktételeket tükröz, a rendező elv az volt, hogy azon témacímek kerüljenek be, amelyek önmagukért beszélnek, így az összeállítás akár az *evangelikus élet tavalyi krónikájának* is tekinthető.)

Annak idején – jöllehet a postaköltséget kiadónk akkor sem tudta átvállalni – a példányszám mintegy ötödének megfelelő kérdőív érkezett vissza, amit önmagában is üzenetértékű eredményként könyvelhettünk el. Máig referenciának tekintett adatbázisunkban nem csupán az úrlapokon szereplő kérdésekre adott válaszokat rögzítettük, hanem azoknak a kísérőleveleknek a tartalmát is, amelyeknek az írói személyes megjegyzésekkel, kritikai észrevételekkel, javaslatokkal kívánták segíteni a szerkesztői munkát. Sokan teljes névvel és címmel küldték vissza a kérdőívet, ám ezúttal a szeretnénk hangsúlyozni, hogy – mint általában a közvélemény-kutatás – ez is önkéntes és anonim. Tekintettel ugyanakkor arra, hogy az efféle felmérés korántsem tud minden kérdésre kitérni, önálló vélemények kifejtésére pedig eleve nem ad módot, a szerkesztő most is köszönettel veszi, ha – a kitöltött adatlap mellett – személyes véleményeket, kritikai észrevételeket, javaslatokat is olvashat...

Becsületesen előre kell bocsátanunk, hogy minden javaslatot nem fogunk tudni megvalósítani. De hogy a markánsan megfogalmazódó, többségi igényeket igyekszünk kiélegetíteni, arra sokaknak szolgálhat bizonyásgúl a mostani *Evangelikus Élet* is, amelyet az elmúlt öt esztendőben ama 2001-es felmérés figyelembevételével próbáltunk formálni, csiszolni – küllemében és tartalmában egyaránt. Nem utolsósorban ez adott alapot lapunk oldalszámának növelésére, új rovatok indítására, az EvÉlet on-line létrehozására...

Csakhogy öt év alatt változhattak, módosulhattak az olvasói igények is. Örök értékek közvetítésére hivatott keresztény lap esetében persze nem profilváltás iránti igényre gondolunk, viszont akár az elmúlt öt évben domináns médiummá előrukkolt internettel összefüggésben is joggal gondolhatunk az olvasói szokások változására. (Lásd még tervezőszersztónk, Nagy Bence írását a hivatalosan vízkereszt ünnepevel indítandó *Evangelikus diákÉlet*ről e számunk 11. oldalán.) Kellő számú beküldött adatlap esetén mindenesetre most először nyílhat lehetőség összehasonlító elemzésre, s ennek tanulságai talán nem is csupán a szerkesztőség, illetve a szerkesztőbizottság tagjainak érdeklődésére tarthatnak számot...

A hetilapunk olvasótáborának összetételéről, az *Evangelikus Élet* olvasói megítéléséről 2001 decemberében készített felmérés egy új szerkesztőségi struktúra kiépítésének elejére esett. *Lapunkban minden, e felmérés alapján megvalósult tartalmi és formai változtatás csapatmunka eredménye* tehát. A „reszortokat” a sajtótermékek impresszumában szokás feltüntetni, ezért aztán több mint kinos, hogy idestova több mint félszázados mulasztásunkat pótoljuk, amikor szerkesztőségi titkárként *Vitalis Judit* mint vezető szerepeltetjük. Kommunikáció szakon végzett – tehetségét és rátermettségét korábban az Evangelikus Médiaműhelyeken is megcsillantó –, friss diplomás munkatársunk „hadrendbe állása” nemcsak azt tette lehetővé, hogy Boda Zsuzsa szerkesztőségvezető tényleges helyettese lehessen a – múlt nyáron történetesen hosszabb betegszabadságra is kényszerült – főszerkesztőnek, de azt is, hogy az egyéni előfizetőkkel közvetlenül a szerkesztőség tarthassa a kapcsolatot.

A főszerkesztő egyébiránt nemcsak közvetlen kollégáiért szokott hálát adni Istennek, de az EvÉlet csapatát szerzőként vagy rovatgazdaként erősítő külső munkatársakért is. És az olvasókért is, akik ebben az anyagilag nem túl rózsás kilátásokkal kecsgetető esztendőben is a lap előfizetői, vásárlói maradtak, s akik közül – tudjuk – többen maguk is imádságban hordozzák hetilapunk szolgálatát.

Olvasóink most a kérdőív kitöltésével és beküldésével is segíthetik lapunk tartalmasabbá, színvonalasabbá tételét. A 2007. esztendő igéje bátorít osztozkodni abban a reménységben, hogy az Úr egyházunkban is valami újat akar cselekedni, s hogy ez az *Evangelikus Élet* szolgálatának hatékonyságában is megmutakozik majd.

■ T. PINTÉR KÁROLY főszerkesztő

É L Ő V Í Z

Vizitdíj

„...meglátogatta Isten az ő népét” (Lk 7,16) – mi hogyan díjazzuk ezt a vizitációt? „Add nekem a szívedet...” (Péld 23,26) – ezt kéri cserébe Isten. Ő nem kíván alkalmi honoráriumot akár hússzor is évente, csupán egyszer – de örökváltságot ad érte. Isten nem az adóforintjainkat akarja, az ő látogatásának ennél sokkal nagyobb „ára” van: önmagunkat, teljes lényünket, azaz szellemünket, lelkiünket és testünket egyszerre akarja birtokba venni a teremtés, a megváltás és a megszentelés jogán.

Ő azért jött Fiában hozzánk, azért lett az Ige testté, hogy ez a látogatás ne maradjon viszonzatlan, sőt a mi viszontlátogatásunkból színről színre való látás legyen. Itt még csak tükör által, homályosan, az élő Jézus Krisztusban való hitben történik meg az örök „Vagyok”-kal való találkozás. Örök országában pedig Isten úgy díjazza a mi vizitációinkat, hogy érvényesíti állandó letelepedési engedélyünket, amelyet már Fia megpecsételt – a saját vérével.

Most még az Úr zörget szívünk ajtaján. Ha befogadjuk őt személyes Megváltónkként és Szabadítónkként – Jézus neve pontosan ezt jelenti –, akkor a mi Urunk vendégei leszünk a nagy vacsorán, a Bárány menyegzőjén, Isten örök országában, melynek kapuján nem hiába zörgetünk majd hitelesített meghívólevelünkkel.

A mi látogatásunk végül is teljesen ingyenes, mert Isten szponzorálja a teljes, őhozzá vezető utat. De nincs visszaút, mert meghívása végleges, „hiszen az Isten ajándékai és elhívása visszavonhatatlanok” (Róm 11,29). Régen megígérte a Támogatót; fogjuk szaván, s vegyük komolyan az örök „Vagyok” ajánlatát! Fogadjuk el a magunk számára is érvényesnek, ami az „Őszövség evangélistájának” tolmácsolásában így zeng évezredek óta: „Ne félj, mert én veled vagyok, ne csüggedj, mert én vagyok Istened! Megerősítelek, meg is segítelek, sőt győzelmes jobbmossal támogatlak.” (Ézs 43,10)

„Hiszen ez nem is a karácsonyi ünnepkör üzenete!” – mondhatnánk. De előtte tegyük fel a kérdést: ki van az Atya jobbján, aki esedezik is értünk? Ismerd fel, hidd el, fogadd el, és köszönd meg neki, hogy az Úr Jézus Krisztus a te Támogatód! Ez az igazi örömhír. (Nézz utána: Lk 22,69; Róm 8,34; Kol 3,1; 1Pt 3,22!) Minden földi támogatás hiábavaló, részleges és eredménytelen, de az Úristen nálad tett vizitjének a következménye teljes és végleges gyógyulás, szabadulás a bűnből, a halálból, az ördög hatalmából. S a te önként felajánlott háláldozozatod ez lehet: „A szívem, lelkem, életem, / Ó, fogadd tőlem kedvesen, / Ne szolgáljon, csak téged.” (EÉ 161,1)

Ne félj! Az Úr érkezése a te számodra is ezzel a maradandó, mellékhatások és kockázatok nélküli következménnyel jár. „De őt, a fényest, nagyszerűt, / Mindörökre látom.” (Ady Endre: Az Úr érkezése) Ennek garanciája maga a nagy Látogató, aki nem mondott le rólunk: „Mert én újat cselekszem, most kezd kibontakozni, majd meglátjátok!” (Ézs 43,19a)

■ GARAI ANDRÁS

SEMPER REFORMANDA

„Ha pedig nem vagy hajlandó Istent a Krisztusban ragadni meg, hanem isteni felségébe akarsz felkapaszkodni, meglásd, pórul jársz. Remülten visszahullsz. Mert a kegyelem helyett, melyből készakarva kiszakadtál, Isten fedetlen felsége mered rád, melyet el nem hordozhatsz. A bűnös ember Istenben a Krisztuson kívül kegyelmet és szeretetet se nem láthat, se nem találhat. Aminthogy Krisztuson kívül nincs is egyéb, hanem csak merő harag és kárhozat.”

► Luther Márton: Jer, örvendjünk, keresztyének! (Szabó József fordítása)

VÍZKERESZT ÜNNEPE UTÁN 1. VASÁRNAP – Lk 2,41–52

A betlehemi Gyermek elkezdí szolgálatát

Ünnepi napok, ünnepi hetek állnak mögöttünk. A karácsony fényt derített az emberré lett Isten, a gyermektestben embervilágunkba születő Fiú titkára. Vízkereszt felragyogtatta ennek az emberré lett, Atyjával egyként Istennek valóságos, leplezetlen égi dicsőségét. Mai evangéliumunk pedig ismét visszavezet a gyermek Jézushoz, aki azonban mint Atyja teljes mandátummal rendelkező küldötte megmutatja isteni dicsőségét is.

Vízkereszt után annak lehetünk tanúi, hogy a betlehemi Gyermek elkezdí megváltó szolgálatát a világban.

Az első, amit az evangélium elmond Jézusról, hogy neki Atyja dolgaiban kell fáradoznia. A szülők kétségbeesetten keresik az elveszett gyermeket. Vidéki kamaszgyerek egyedül a nagyvárosban, a veszélyes sikátorokban, a különös, idegen tömegben... Jogos a félelmük. És hol van közben Jézus? Ott, ahol lennie kell: Atyja házában, a templomban. Ő nem keresgél kétségbeesetten, hanem teszi, amit tennie kell: Atyja dolgaiban fáradozik.

Vajon mi ott keressük-e az Úr Jézust életünk sikátoraiiban, idegen tömegben, félelmetes helyeken, ahol kell, ahol ő van? Gyakran úgy hisszük, hogy mi tehetjük őt oda, ahova akarjuk. Az előző hetekben sokan előszedték a karácsonyi díszeket, kellékeket, ezekben a napokban pedig elrakják a szekrény mélyére,

hadd pihenjenek a következő adventig. Jézus Krisztust azonban nem lehet ideoda rakosgatni életünk rejtett fiókjaiiban. Félreérthetetlenül ott van, ahol lennie kell: feltárja életünk titkait, megmutatja bűneink halálos voltát, rádöbbsent bennünket, hogy elvesztünk bűneink sikátoraiiban, és hogy nélküle semmilyen reménységünk nincsen. Ahhoz, hogy meggyógyuljunk, nem a „gyermekes barátság”, nem a „vallásalapítót”, nem a „szeretet nagy tanítóját”, nem a „példaképet” kell keresnünk, hanem azt az Urat, aki valóságos Istenként és valóságos emberként üdvösségünket munkálja, meghal és feltámad értünk, vigasztal és utat mutat, megvált és megszabadít a bűntől, az ördögtől és a haláltól, és örök életet ajándékoz.

Másodszor azt teszi nyilvánvalóvá a mai evangélium, hogy Jézus Krisztus úgy van jelen az életünkben, hogy kérdez és válaszol. Kérdez az életünkről, és tanítja nekünk Isten országának titkait. Akkor és ott, a jeruzsálemi templomban tudós emberek, teológusok, írástudók figyelték ámulattal a gyermek Jézus szavait. Csodálkoztak, amikor okosan kérdeztet, vagy amikor jól felelt az ő kérdéseikre.

Hogyan figyelünk mi Jézus szavaira? Unalommal hallgatjuk-e, mint egy megszokott vallásos tanítást, amelyet évszázadok óta ismétlgetnek? Ájtatos arccal, de teljesen értetlenül hallgatjuk-e, mint rendkívüli alkalmakra szánt, kenetteljes

beszédet? Olyan szavakként, amelyeket érdemes bezárni a templomok falai közé, nehogy valami is kijusson belőle mindennapi életünkbe, és ott elvégezze a maga munkáját, megváltoztatva jelent és jövőt?

Kicsoda számunkra Jézus? Azok az írástudók minden bizonnal kis csodagyerekként kezelték: egy gyerek, aki mindent tud Isten dolgairól. És mi tudjuk-e úgy hallgatni Jézust, hogy az életünk legfontosabb kérdéseire várjuk a választ tőle? Arra biztat az ige, hogy ha már megtaláltuk az Úr Jézust, ne habozunk kérdezni is őt Isten felséges dolgairól, és ha már válaszol, akkor ne csukjuk be a fülünket, hanem hallgassuk az élet igéjét, amelyet a testté lett Ige páratlan módon hirdet nekünk. Előttünk van annak a Máriaának a példája, aki mindent, amit látott, megőrzött a szívében.

Harmadszor: az ige beszél Jézus dicsőségének elrejttségéről is. A jeruzsálemi történet folytatása teljesen szokványos: Jézus visszamegy a szüleivel Názáretbe, és engedelmeskedik nekik, közben pedig gyarapodik bölcsességben, valamint Isten és az emberek előtti kedvességben. Pontosan úgy, ahogyan minden jól nevelt gyermek – akkor és ott vagy itt és most. Ezzel együtt ennek a gyermeknek nem olyan a jövője, mint a többinek. Ennek a gyermeknek nem azok a lehetőségei, mint a többinek. Ez a gyermek Isten Fiaként ember számára

A VASÁRNAP IGÉJE

elképzelhetetlen dicsőséggel és hatalommal szólt bele a világ életébe. Jeruzsálemben megcsillantott valamit ebből a dicsőségből. Názáretben ebből már nem látszik semmi. Látszatra egy fejlődő, engedelmes kamaszgyerek – a valóságban Isten egyszülött Fia, a világ Ura és Megváltója. Az, aki a kereszten életet és üdvösséget szerzett nekünk.

Jézus dicsősége ma is el van rejtve. Övének élete is akkor van jó úton, ha az ő dicsőségébe rejtőzik el. Világunk a csodát meg a látványos sikert értékeli. A mi reménységünk Krisztus kereszttbe rejtőzött dicsősége, amely Urunk ígérete szerint egykor kiteljesedik, és akkor napvilágra kerül az ő hatalma mellett a mi megváltottságunk is. Vízkereszt fénye ránk ragyog: keressük utunkat Krisztus hatalmának világosságában! Ámen.

■ TUBÁN JÓZSEF

Imádkozzunk! Úr Jézus Krisztus! Elrejtett dicsőséged fényével világosíts meg bennünket, hogy életünkben mindenkor téged keressünk, és megőrizsük a szívünkben szent ígédet, amely az örök élet titkát oltja üres szívünkbe. Ámen.

Oratio œcumenica

[Lelkész:] Mennyei Atyánk, te világosságot adtál ennek a sötétségben élő világnak Fiad, Jézus Krisztus által. Hallgass meg minket, amikor az ő nevében fordulunk hozzád imádságunkkal.

[Lektor:] Istenünk, segítsd meg egyházadat, hogy a tőled kapott világosságot tükrözze vissza ebben a világban. Ne engedd, hogy a szeretetlenség,

a hitetlenség sötétsége uraljon el rajta. Te tisztítsd és erősítsd meg igéddelel és szentségeddelel egyházadban élő gyermekeidet. Jézus Krisztusért kérünk,

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Istenünk, könyörgünk azokért az embertársainkért, akik még nem láthatták meg irgalmad, szereteted és

igazságod világosságát. Törd át a lelki közönyt, a szűklátókörűség sötétségét. Jézus Krisztusért kérünk,

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Mennyei Atyánk, könyörgünk azokért az embertársainkért, akiknek az életére a reménytelenség, a boldogtalanság, a betegség, a gyász sötétsége borult. A te fényed minden

sötétséget bevilágít; add meg ezt az ajándékodat minden szenvedőnek. Jézus Krisztusért kérünk,

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Istenünk, könyörgünk ezért a világért, amelyet oly sokszor borít el az emberi felelőtlenség, önzés, hatalomvágy és közöny sötétsége. Te segíts minden jó szándékot,

amely megőrizni igyekszik teremtetett világodat, és amely arra törekszik, hogy békésebb, ott-honosabb, tisztább és igazabb legyen életterünk. Jézus Krisztusért kérünk,

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lelkész:] Légy velünk világosságoddal, Urunk, a te Fiad, Jézus Krisztus által.

[Gyülekezet:] Ámen!

ÜNNEPEINK

„Ő a hajnali Csillag, mely fényességgel villog, s napnál szebben ragyog”

► **Sorozatunkban ez alkalommal azokat az énekeinket mutatjuk be, melyek vízkereszt ünnepéhez és az azt követő vasárnapokhoz kapcsolódnak. (E. Zs.)**

Vízkereszt ősi ünnepünk. Krisztus születését még nem is ünnepelték, de a 3–4. századtól kezdve vízkereszt már több funkciót hordozott magában. Az *epifánia* szó megjelenést, látható kinyilvánulást jelent: Isten láthatóvá lesz a világban, az ember átéletheti hatékony jelenlétét.

Míg kezdetben csak Jézus megke-resztelését ünnepelték, később már a születését is; még később a kánai menyegző emléknája lett. Ehhez a nap-hoz kapcsolódott a napkeleti bölcsek – s ennek nyomán a pogányok megtérésének – ünnepe, valamint a misszió gyakorlása. Sok népi hagyomány kötődik vízkereszt napjához, például a vízszentelés, a mozgó ünnepek kihirdetése vagy a vízzel és tömjénfüsttel történő házmegáldás.

Vízkereszt és az utána következő vasárnapok (számuk húsvét időpontjától függően egy–hat) mind külön tartalmat hordoznak. Énekeskönyvünk szép szám-

mal ajánl énekeket erre az ünnepkörre. E rövid áttekintés célja, hogy az ünnep tartalmi gazdagságán túl zenei sokszínűségét is megláttassa.

Vízkereszt napjának mottója: „Krisztus dicsősége megjelenik a világban.” A fény különleges szerepet kap e napon. Az *Égi csillag tiszta fénye* (EÉ 185) ezt a mondanivalót bontja ki E. Lönnrot versében L. Bourgeois dallamával. J. Rist szerzeménye – *Kelj fel, öltözz fénybe* (EÉ 186) – a betlehemi csillag ragyogásától egészen a menny dicsőségéig vezet végig a Fény útján.

A német énekeskönyvben a „Schöster Herr Jesu...” kezdetű vers kétféle dallammal szerepel. Ennek első dallamára Scholz László költött magyar szöveget *Szép Hajnalcillag* (EÉ 397) címmel. Második dallamára – *Felséges Jézus* (EÉ 371) – egy 17. századi német verset használunk.

Vízkereszt 1. vasárnapján énekeljük ismert énekünket, a „Szép, fényes Hajnalcillagom...” (EÉ 361) kezdetűt. Philipp Nicolai műve a németeknél is központi szerepet kap, bár kérdéses az éneknek az egyházi évből való elhelyezése. A szerző eredetileg az egyházi év végére szánta, de egyes hagyományok szerint halottas éneknek, megint máshol esküvőn használták. Utalás ta-

lálható benne az úrvacsorára is; a vízkereszti besorolást a kezdősor miatt kapta. (A négy versszak sokféle bibliai szakaszt érint – innen a sokféle értelmezés.)

A vízkereszt utáni 2. vasárnap evangéliuma a kánai menyegző csodáját tárja elénk. Az erre a napra javasolt éneket – *Ki dolgát mind az Úrra hagyja* (EÉ 331) – G. Neumark egyik utazása során írta, miután megtámadták, kirabolták, és minden vagyonát elvesztette. Ez áll a címben: „Vigasztaló ének arról, hogy Isten mindenkit megtart, és mindenkiről gondoskodik rólad.”

A 3. vasárnap énekeljük J. Stegmann versét M. Vulpius dallamára: *Légy velünk kegyelmeddel* (EÉ 277). Segít minket abban, hogy felismerjük Jézus szabadító és gyógyító hatalmát a hozzá intézett kérésünk által.

A vízkereszt utáni 4. vasárnap a természet Urát hirdeti. Az evangéliumban a tenger lecsendesítéséről hallunk (Mt 8,23–27). Az ünnep éneke egy finn népi dallamra alkalmazott Schröder-vers: *Ó, segíts, Jézus, te fény vagy és élet!* (374).

Az 5. vasárnap a történelem Urát világitja meg. A búza és a konkoly utolsó

időket idéző példázata hangzik el *Máté evangéliumából*. A nap éneke – *Krisztus népe Isten nagy csodája* (269) – Isten végtelen szeretetéről szól (R. Fangen verse egy 16. századi dallamra).

A *Krisztus, meny, föld Alkotója* (EÉ 358) kezdetű énekünk a vízkereszt utáni utolsó vasárnapon Jézus isteni dicsőségét sugározza. A *Nagy Szent Gergelynek tulajdonított szöveg* egy középkori latin himnusz, a *Conditor alme siderum* dallamát használja fel.

Jelenlegi énekeskönyvünkben nem szerepel, de a hamarosan megjelenő *Gyülekezeti liturgikus könyv* vízkereszt ünnepére ajánlja a *Krisztus, Atya Istennek egyetlenegy Fia* (812) kezdetű éneket. Már megjelent az *Új zengedező mennyei karban*; most lehetőségünk nyílhat az ének felerősítésére.

E gazdag énekkincs rendszeres használatra vezessen el minket a „vak homályból” a ragyogó Csillaghoz!

■ ECSI KLÁRA

Aki otthon volt a külügyekben

Beszélgetés Szirmai Zoltánnéval

► **Egyház és külügyek? Csupán első pillantásra tűnhet furcsának ez a társítás. Valójában nem meglepő, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodáján belül Ökumenikus és Külügyi Osztály is működik, hiszen egyházunk sok szállal kötődik a külhoni testvéregyházakhoz, különféle nemzetközi szervezetekhez. Találkozásunkkor erről is szólt beszélgetőtársam, az osztály eddigi vezetője. Szirmai Zoltánné csaknem másfél évtizeden át, nyugalomba vonulásáig volt otthon a külügyekben.**

– Több évtizede ismerjük egymást, mégsem tudom, vajon miért szólítja mindenki Matinak. Egy fiatalok számára rendezett társasági összejövetelen – ahol megismertem későbbi férjemet, Szirmai Zoltán lelkeszt – édesanyám is ott volt. Ő kedveségből Katinak szólított. Zoltán ekkor megkérdezte tőlem: „Mondja, végül is hogy hívják, Katinak vagy Margitnak?” „Margitnak” – feleltem. A Mati nevet ezután ő alkotta, a Margit és a Kati kereszteléséből. Így lettem és maradtam azóta is Mati.

– És Szirmai Zoltán, sokak Zoli bácsija, azóta is hű társa.

– 1962. május 5-én házasodtunk össze. Két gyermekünk született, László 1965-ben, ő orvos lett, és Andrea, aki az Eötvös Loránd Tudományegyetem angol-amerikanisztika szakán végzett.

– Papnéként milyen volt az élete egy nagy budapesti gyülekezet – a Budapest-Fasori Evangélikus Egyházközség – lelkesze mellett?

– Kezdetben a férjemmel közösen mentünk családlátogatásokra. Természetesen később is igyekeztem minél aktívabban részt venni a gyülekezet életében és lehetőségeimhez mérten segíteni férjem szolgálatát, de sokat jelentett, hogy közösségünk tagjai megértik és elfogadják, hogy a számos munkahelyi elfoglaltság mellett nem lehetek ott annyi eseményen, amennyin szeretnék.

– Hogyan került az ökumenikus és külügyi osztály élére, és hol dolgozott korábban?

– A Külkereskedelmi Főiskola elvégzése után a Metrimpex nevű külkereskedelmi vállalatnál dolgoztam, majd impresszárióként tevékenykedtem a Nemzetközi Koncertigazgatásnál. És bár szerettem itt dolgozni, mert hasznát vehettem német- és angolnyelv-tudásomnak, továbbá sok emberrel találkozhattam, ráadásul érdekes, változatos feladatokat kellett megoldanom, mégis, amikor egy üzletkötői állást ajánlottak, visszatértem a Metrimpexhez. Úgy gondoltam, így több idő jut a családomra. Innen kerültem azután az evangélikus egyházba. Hivatalosan 1993. január 1-jével kezdtem el itt a munkát, amikor a bajor–magyar partnerkapcsolat kiépítése miatt szükségessé vált egy kapcsolat-tartó alkalmazása. A feladatra D. dr.

A SZERZŐ FELVÉTELE

Harmati Béla püspök kért fel, aki már hosszú évek óta ismert, és tisztában volt nemcsak azzal, hogy az egyház számomra nem ismeretlen közeg, hanem azt is tudta, hogy nem ijedek meg attól sem, ha szervezési feladatokat kell megoldanom.

– Nem hallgathatjuk el, hogy Ön nem „csupán” a bajor–magyar kapcsolatok kiépítésén fáradozott, hanem magát a külügyi osztályt is létre kellett hoznia.

– Mindaddig nem létezett olyan külön osztály, amely a külfölddel kapcsolatos ügyekkel foglalkozott volna. Ezeket a tennivalókat a külügyi titkár és a külügyekért felelős püspök – ekkor D. dr. Harmati Béla – intézte. A bajor–magyar kapcsolatok mindenesetre akkor, közvetlenül a rendszerváltozás után nagyon fontosak voltak egyházunk számára.

Ennek az összefogásnak a gyümölcse

a magyar és német óvodák, iskolák, gyülekezetek közötti együttműködésben és mély, őszinte emberi kapcsolatok, barátságok kialakulásában mutatkozik meg. Szeretném felhívni lapunk olvasóinak figyelmét arra, hogy eredményeink jelentéseken és írásos beszámolókon kívül más módon is rögzítették: 2000 őszén egy magazint adtunk ki és juttattunk el többekhez, WIR – Bayern und Ungarn: gemeinsam lutherisch, magyarul Mi – Bajorország és Magyarország: együtt evangélikusok címmel. Ez a kiadvány ismertebbé vált, mint az a szívemnek ugyancsak kedves filmes CD – a Partnerschaft 1992–2005 –, amelyet a Zákus Média Centrum munkatársaival készítettünk. Egész Németországot bejártuk; magam riporterként tettem fel kérdéseimet a bajor–magyar kapcsolatok kialakításában fontos szerepet betöltő német illetékeseknek.

– A bajor–magyar kapcsolatok közben tartásán kívül milyen egyéb feladatokat kellett el látnia Önnek, illetve a külügyi osztálynak?

– Természetesen nemcsak Németországgal, hanem például finn, erdélyi és svéd testvérekkel is felvettük és ápoltuk a kapcsolatot. Intéztük a magyar résztvevők utazását, amikor külföldi teológiai konferenciákra igyekeztek. Előfordult, hogy százötven utunk is volt egy évben... Emellett olyan egyházi szervezetekkel is együttműködtünk, mint például a Lutheránus Világszövetség, a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat vagy a Martin-Luther-Bund, továbbá intéztük a külföldi ösztöndíjat nyert teológushallgatók adminisztrációs ügyeit. Igazán sok feladat szakadt a nyakunkba a rendszerváltozás után, amikor számos nemzetközi egyházi szervezet képviselői gondolták úgy, hogy egy-egy teológiai konferenciát Magyarországon lehetne a legkedvezőbb feltételekkel lebonyolítani.

– Nem is győzte egyedül...

– Köszönettel tartozom segítőtársamnak, Schulek Editnek, akivel együtt már könnyebb volt megfelelni az elvárásoknak. Ő a távozásom után is marad, az én helyemen pedig eszentül Cselovszkyné Tarr Klára fog dolgozni. Szép éveket tölthetett itt, de örömmel adom át a tennivalókat.

– Tervezi-e már, hogyan fogja tölteni a napjait ezután?

– A jövőben szeretnék többet pihenni, feltöltődni, koncertekre járni, olvasni. Természetesen kész vagyok segíteni bárhol, ahol szükség van rám, a családban, az unokák mellett vagy épp egyházunkban.

■ GAZDAG ZSUZSANNA

Egyházfők az államfőnél

Sólyom László köztársasági elnök karácsony előtt fogadta a magyar történelmi egyházak határon túli és magyarországi vezetőit

A szórvány gondozásához és megtartásához szükséges hálózatot sok helyen kizárólag az egyházak jelentik – mutatott rá Sólyom László köztársasági elnök december 18-án, amikor fogadta a határon túli egyházak vezetőit Budapesten, a Sándor-palotában.

Államfő kiemelte: „Fontosnak tartom megerősíteni, hogy az állam és egyház elválasztásának alkotmányos alapelve kiegészül az együttműködés elvével, amint ezt a magyar Alkotmánybíróság is megerősítette. Ezért szükség van az egyházak és az állam folyamatos párbe-

FOTO: BARTA IMRE

A találkozó elején elmondott köszöntőjében az államfő úgy fogalmazott: különösen a szórványban élők között fordul elő gyakran, hogy az igehirdetés és az evangélium az utolsó kapocs a magyar nyelvhez.

A köztársasági elnök emlékeztetett rá: már beiktatása alkalmával hangsúlyozta, hogy az országhatárokon kívül élő magyarság sorsának alakulását elnöki mandátuma egyik súlypontjának tekint, ezért is kezdeményezte a határon túli magyarságot a 21. század elején leginkább érintő kérdésekkel foglalkozó konferenciasorozatot.

Sólyom László a jelen lévő egyházi személyeknek megköszönte a határon kívül élő magyarok identitástudatának és értékeinek megőrzése érdekében végzett áldozatos munkájukat.

A találkozón – többek között – jelen voltak a négy erdélyi magyar protestáns egyház püspökei: Tőkés László Király-hágo melléki, Pap Géza kolozsvári református, Szabó Árpád kolozsvári unitárius, valamint Adorjáni Dezső Zoltán kolozsvári evangélikus püspök.

Szükség van az egyházak és az állam közötti folyamatos párbeszédre – mondta Sólyom László köztársasági elnök december 20-án, amikor a magyarországi egyházi vezetőket fogadta a Sándor-palotában.

A találkozó elején köszöntőjében az

szédére. Ez nemcsak egymás kölcsönös elfogadása és tisztelete, hanem tapasztalatok, megfontolások és különösen értékek megosztása egymással.

Az egyházak átszövik a társadalmat, befolyást gyakorolnak az emberekre, és egyben reflektálnak is a társadalmi folyamatokra, sőt a maguk tanítása keretében kidolgoznak elvi válaszokat és iránymutatásokat is. Mindezek fontosak az állam számára is, hiszen ugyanabban az országban, ugyanazon emberek javára működünk, sőt alapértékeink is közősek. Ilyen közös alapértékünk az emberi személy és méltóság tisztelete, az élet értékének elismerése, a szabad akarat és a kommunikáció, a természet és a jövő nemzedékek iránti felelősség és az ezekkel az értékekkel ellentétes politikai uralmi rendszerek elutasítása.

Köztársasági elnökként kitüntetett figyelemmel kísérem a Magyarországon működő egyházakat és felekezeteket, és a legteljesebb mértékben támogatom működésük Alkotmányban rögzített alapjogát, a lelkiismereti és vallásszabadságot, amely minden embert és minden vallási közösséget, ezen belül minden egyházat egyformán megillet.”

A meghívottak között volt – többek között – Ittész János, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke és Pröhl Gergely országos felügyelő, a Magyar Evangélikus Konferencia elnöke is.

► MTI

► **Az induló esztendő évi igéje – „Én újat cselekszem...” – idézte emlékezetembe a Jézus újat hoz, azaz JÚH című, néhai kiskőrösi gyülekezeti újság több mint három évtizeddel ezelőtti kálváriájának tanulmányos történetét. Azóta jócskán felnőtt egy új nemzedék egyházunkban, így az „újszülöttek” okulására – a múltban, a jelenben és a jövőben való jobb tájékozódás érdekében is – érdemes felidézni az egyházi közelmúlt tényeit, fényeit és árnyékait.**

A hetvenes évek közepét írtuk, amikor Kiskőrösön egy lelkes ifjú segédlelkész, Győri János Sámuel szolgálata egyre több fiatalt vonzott a gyülekezetbe. Személyes élményeim is vannak erről a kis ébredésről, melynek gyümölcsei máig megízlelhetőek Kőrösön. Akkortájt, többek között, egy faliújság is indult a gyülekezeti házban a sokat sejtető Jézus újat hoz címmel. Anyagát írógéppel, indigóval, négy példányban sokszorosították, ami viszont már komoly merényletnek számított az akkori államhatalommal szemben, így a rend beépített, éber őrei közbeléptek. A piszkos munkát – jól bevált recept szerint – az egyházkerület püspökevel végeztették el, aki érdes szavak kísére-

tében Békéscsabára száműzte túlbuzgó segédlelkészét.

Ily módon a JÚH látszólag vágóhídra került, de hamarosan Békéscsabán is megelevenedett az ifjúsági élet, tehát Jézus mégis csak újat hozott, alkalmasint akaratlan állami egyházügyi hivatali „segédlettel...”

Mindenesetre a büntetés – a Kiskőrösről Békéscsabára való áthelyezés – önmagában érdekesen színezi a Káldy Zoltán püspökről alkotott meglehetősen egyoldalú, sematikus képet. Idén májusban lesz húsz éve, hogy a déli kerület sokak által rettegett vezetője súlyos betegségtől megtörtén elment közölünk. Közel négy évtizedes szolgálatának/uralmának értékelése egyházunk, egyházkerületünk nem könnyű kötelezettsége. Ebben az összefüggésben példa- és modellértékű Reuss András professzor bölcs hangú megemlékezése az Evangélikus naptárban (120. o.), aki éveken át dolgozott Káldy Zoltán közelében, a Puskin utcai külügyi hivatalban.

Tudom, többek szerint még hiányzik a szükséges történelmi távlat az objektív értékeléshez, így egyházkerületünk novemberi közgyűlése sem mert egyelőre pályázatot kiírni ebben a kényesnek tű-

nő témában. Még sokan vagyunk „Káldytúlélők”, erősek még a személyes emlékek, akadnak még mindig sajtó sebek... Másrészt viszont éppen ez a nyilvánvaló tény sürgeti, hogy éljünk az úgy nevezett „oral history”, azaz szóbeli emlékezés lehetőségével. Használjuk ki a még közöttünk élő szem- és fültanúk nyújtotta lehetőséget, azt, hogy test- és „lélekközelben” ismerték a püspököt és korát. Egyházunk szegénységi bizonyítványa lenne, ha közelmúltunk történelmét csak BM-akták és tartóztettek jelentései alapján próbálnánk megérteni és értékelni.

E rövid egyháztörténeti kalandozás után térjünk vissza évi vezérigénkhez, az ézsaiási prófécia ígéretéhez: „Én újat cselekszem, most kezd kibontakozni, majd meglátjátok!” (43,19a)

Mi lehet az a kibontakozó új, amit 2007 hozhat nekünk? Manapság az „új”

nem feltétlenül tűnik kíváncsnak sokak szótárában, hiszen az újítás, az úgynevezett „reformok” szinonimája a megszorítás lett hazánkban...

Mi az, amitől valóban más, igazán új lehet az Úr 2007. esztendeje? Pontosítsuk a kérdést: kitől lehet újjá 2007? Éppen tőle, az Úr Jézustól, akinek névnapját ünnepelve léphettünk az új évbe.

Új, ahogyan ő lépett be az emberiség történelmébe: alázatosan, kicsiny gyermekként, de mégis megmozgatva az ég csillagait, a bölcsek, a pásztorok szívét és lábát.

Új, ahogyan ő szólalt meg, amint a Hegyi beszéd végén olvashatjuk: „...úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudók.” (Mt 7,29)

Új, ahogyan ő kezelte a bűnt és a bűnös az embert: „Én sem ítélek el téged, menj el, és mostantól fogva többé ne vétkezz!” (Jn 8,11)

Új, ahogy ő értelmezte a törvényt: „A szombat lett az emberért, nem az ember a szombatért, tehát az Emberfia ura a szombatlak is.” (Mk 2,27–28)

Új, ahogyan ő viszonyult az emberi nyomorúsághoz: „...meglátta a nagy sokaságot, megszánta őket, és meggyógyította betegüket.” (Mt 14,14)

Új, ahogyan ő mobilizálta tehetetlen tanítványait, akik el akarták küldeni az éhes tömeget: „Nem kell elmenniük: Ti adjátok nekik enni!” (Mt 14,16)

Új, ahogyan ő viszonyult a világi hatalomhoz: „Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené.” (Mt 22,21)

Új, ahogyan ő hirdetett valódi rendszerváltást tanítványainak: „...akik a népek fejedelmeinek számítanak, uralkodnak rajtuk... (...) De nem így van közöttetek, hanem aki naggyá akar lenni közöttetek, az legyen szolgálatok...” (Mk 10,42b,43)

Új, ahogyan ő megélt a szeretet új parancsolatát: a lábmosástól a kereszt-haláláig.

Új, ahogyan ő betöltötte ígéreteit: a feltámadástól a pünkösdi Lélek ajándékáig.

JÚH – Jézus újat hoz 2007-re is.

B. ú. é. k. – Benne új évet/életet kezdhettünk 2007-ben.

Gáncs Péter püspök Déli Egyházkerület

A Taizéi Közösség ifjúsági találkozója Zágrábban

Mintegy ötvenezer fiataalt vártak december 28. és január 1. között szerte Európából és más földrészekről is Zágrábba a Taizéi Közösség 29. európai ifjúsági találkozójára.

A dél-franciaországi Taizé faluból közel hatvan éve indult, a felekezeti határokon átívelő, keresztény összefogást hirdető közösség 1978 óta minden év végén közös imára, zsoltáreklésre és meditációra hívja össze fiatalok tízezreit különböző európai városokba. 1989-ben Pécs, 1991-ben és 2001-ben pedig Budapest adott otthont a közösség egy-egy összejövetelének.

Az idei négynapos horvátországi találkozóra érkezett fiatalokat zágrábi és környékbeli családok látták vendégül. Délelőttönként százhatvan egyházközségben szerveztek programokat; délben és este az eseményre átalakított zágrábi kiállítási csarnok adott otthont a közös imáknak és elmélkedéseknek. December 31-én 11 órától a zágrábi székesegyházban tartottak szentmisét a Taizéi Közösség és több tízezer fiatal részvételével.

► MTI

Lelki tűzoltás helyett...

► **Lapunkban nemrégiben már szó esett arról a kapcsolatról, amely lelkészképző intézményünket immár évtizedek óta összeköti a Magyarországi Metodista Egyházzal: az Evangélikus Hittudományi Egyetemen (EHE) metodista teológusok is készülnek választott hivatásukra (Különböző méhecskék egy kap-tárban, Evangélikus Élet, 2006/51. szám). Az egyetem angol szakfordító szemináriumának keretében Szentpétery Péter egyetemi docens vezetésével néhány hallgatónak – köztük e sorok írójának – alkalma volt betekinteni a metodizmus énekkincsébe is. Meglepő az a ki-aknázatlan gazdagság, amelyet meto-dista testvéreink angol nyelvű énekkultúrája rejt!**

A legtöbb metodista ének a 18. század Angliájában született a Wesley testvérek tollából. Vallási szemszögből nézve ez a század a tunya és elkényelmesedett, zömében lelkiileg ellustult, sokszor alkoholi-sta emberek százada. Ám John (1703–1791) és Charles (1707–1788) Wesley lelke-sítő prédikációi ébredést indítottak el, amelynek során imaházakat építettek. Csengett az ének, és hálát adtak „az Úrnak

cíteraszóval, tízhúrú lanttal...” (Zsolt 33,2) Ezek a dalok még ma is elbűvölnek – a szó eredeti értelmében –, és közvetítenek valamit a hajdani lelkesedésből és tűzből, amely képes volt a hitet megújítani még a hívős, borongós szigetországban is.

Az új év kezdetén, a karácsonyi ün-nepnapok után jó lenne, ha az adventi koszorú és a karácsonyfa gyertyáinak lobogása nem veszne el a felejtés ködé-ben. Jó lenne, ha a mindennapok zajá-ban, a rohanás közben nem oltódnának ki szívünk-ből, életünk-ből ezek a piciny lángok. Jó lenne, ha vízkereszt ünnepe nem „lelki tűzoltással” járna, hanem ola-jat hozna hitünk tűzére!

Evangélikus énekeskönyvünkben az évkez-dő énekek, így a vízkeresztiek is, meg-fontolt, veretes himnuszok. Sajátos a va-rázsluk, lelkesítő a hangulatuk, de úgy ér-zem, ez a mai világban nem elég. Ma, amikor minden irányból hideg zuhany-ként érik a hívó embert a megdöbbentő hírek, a reklámok, a közömbösséget propagáló szlogenek, más is kell.

„Az igaz emberekhez illik a dicséret. Adja-tok hálát az Úrnak cíteraszóval, tízhúrú lanttal zengjétek neki!” (Zsolt 33,1–2) Élni, lobog-ni, világítani, messziről és messzire, fényleni minden körülmény között, éle-tünkkel, énekkünkkel!... Áttörni a lélekre-rakódó ködöt a magunk és embertár-saink életében! Erre buzdít a zsoltáros,

erre törekszenek metodista testvéreink is, és erre törekedtek a szakfordító szeminárium hallgatói – Vigh Bence meto-dista teológus, Horváth-Hegyi Áron és e sorok írója –, amikor magyar nyelvre ül-tették át Charles Wesley egyik énekét. Kívánjuk, hogy a „gyógyító Sugár” víz-kereszt napján is megmelenesse az Ol-vasók szívét-lelkét!

Krisztus, ég dicső Ura,
Krisztus, egyedüli fény:
Virradj, igazság Napja!
Gyózz sötétség éjjelén!
Jöjj el, égi kikelet,
Te ragyogd be szívemet!

Sötét, borús reggelen,
Csak te ne hagyj magamra;
Boldogságom nem lelem,
Vágyódom irgalmadra!
Fényeddel ha betöltesz,
Szemem, szívem tiéd lesz!

Látogasd meg lelkemet,
Bűnöm sötétségbe zár...
Üzd hitetlenségemet,
Járj át, gyógyító Sugár!
Egyre jobban áradj szét,
Verőfényes Öröklét!

■ KÖPE LÍDIA,
az EHE másodéves hallgatója

Egyes országoknak vagy régióknak „ki-tüntetett” szerep jut a hazai tömegtájé-koztatásban: ezek akkor is szinte nap mint nap feltűnnek a lapokban és a tévé-műsorokban, ha országunkat sem törté-nelmi, sem spirituális kapcsolat nem fű-zi hozzájuk. Vannak ellenben olyan né-pek és országok is, amelyek a számtalan közös pont ellenére fehér foltnak számí-tanak a magyar médiában.

Tipikus példái ennek a balti országok, így Észtország is. Annak ellenére is így van ez, hogy finnugor nyelvrokonaink közül a finnek mellett csak az észteknek van saját országuk. De ezenkívül is van-nak közös vonások a két ország között: hosszú és viharos történelmük során az észtek mindennapjait is – miként a ma-gyarokét – évszázadokon át megszálló erők irányították; az észtt nemzet is meg-szenvedte a nagy szomszéd, a cári, majd a kommunista Oroszország, valamint a német birodalom terjeszkedését. Emel-tett pedig északi nyelvrokonaink velünk egy időben csatlakoztak az Európai Uni-óhoz. És korántsem mellékesen: Észtor-szág Európa azon részéhez tartozik, mely teljes egészében evangélikus hitre tért a lutheri reformáció során.

Livóniától a függetlenségig

Lapunk 2005/37. számában a főváros-ból, Tallinnból keltezett izgalmas írás

volt olvasható (Nyugat-európai magyar protestánsok találkozója Finnországban és Észtországban címmel); a jelen cikk az or-szág második legnagyobb városából, Tartuból tudósít a város múltjáról, látni-valóiról, köztük a lutheránus főtemp-lomról.

Az észtt népcsoport a Kr. e. 3000-ben keletről érkező, a neolitikum korszaká-nak helyi népességével keveredő finn-ugor törzsekből alakult ki; először a ró-mai történész, Tacitus említi őket az 1. században, aesti néven. Ők építették 600 körül a Toome-hegyen álló faerődöt, és ők alapították az akkor Tarbatunak ne-vezett települést, az egész Baltikum egyik legősbíbb városát, a Skandinávia és oroszföld közötti stratégiai ponton el-helyezkedő Tartut. 1030-ban Bölcs Jarosz-láv kijevi nagyfejedelem hódította meg a várost, amelyet róla neveztek el – Jurjev-nek. 1061-ben az észtek sikeresen vetet-tek véget az orosz hódoltságának.

A város 1224-ben a német lovagrend uralma alá kerül. Az ország népe ekkor veszi fel a kereszténységet; Tartu Dorpat néven püspöki székhely lesz, és a Riga-

központú, Livónia elnevezésű államala-kulat részévé válik. Az 1280-as években a település csatlakozik a gazdag kereske-delmi központok, a Hanza-városok szö-vetségéhez. Az 1558–1583 közötti livóni-ai háborúban először orosz csapatok foglalják el, majd 1582-től lengyel befo-lyás alá kerül. 1625-ben a svédek hódít-ják meg kulturális fellendülést eredmé-nyezve, amelyet elsősorban a II. Gusztáv Adolf király alapította, ma is működő egyetem fémjelez. A következő impéri-umváltás 1704-ben történt, amikor a nagy északi háború hadműveleteinek ré-szeként Nagy Péter cár vezetésével vissza-foglalták az oroszok.

Észtország közel hétszáz esztendő után, 1918-ban deklarálta, majd 1920-ban függetlenségi háborúban vívta ki szabad-ságát. A rövid időszak a második világ-háborúig tartott, amikor a Molotov–Rib-bentrop-paktumban foglaltaknak meg-felelően 1940-ben a szovjetek szállták meg; őket egy esztendő múltán a néme-tek szorították ki. 1944-ben az oroszok foglalták vissza a várost, az országot – meghozva a kommunizmus embertelen utópiáját. A szabadság fél évszázad múl-va virradt fel újra: pontosan tizenöt esztendeje, 1991-ben jött létre a második független Észt Köztársaság, Európa egyik leggyorsabban fejlődő régiója.

Múzeum a ferde házban

Tartu igen gazdag látnivalókban. A kö-zépkori városmagját látványosan meg-őrző fővárossal, Tallinnal ellentétben itt ez a korszak egy-két műemléktörédék-től eltekintve eltűnt a várostérképről – részben az 1775. évi nagy tűzvész, más-részt a második világháború pusztítása következtében –, a település az 1775 utá-ni egységes városrendezési elvek nyomán klasszicista stílusban született újjá.

Kirándulásunkat érdemes a 13. szá-zadtól Tartu kereskedelmi, majd kultu-rális központjának tekinthető Városhá-za téren, az egykori piactéren kezdeni. Itt áll az 1789-ben emelt, klasszicista stí-lusú, barokk és rokokó jegyeket is viselő városháza, amely a település hosszú tör-ténelme során már a harmadik épület ebben a funkcióban.

A tér szemet gyönyörködtető épületei közül kiemelkedik egy furá építmény: a ferde ház, mely a tartui művészeti múze-umnak is helyet ad. Az 1790-es években egyrészt a régi városfalra, másrészt ké-sőbb megsüllyedt facölöpökre épült. Az elmúlt évtizedekben veszélyessé vált épít-

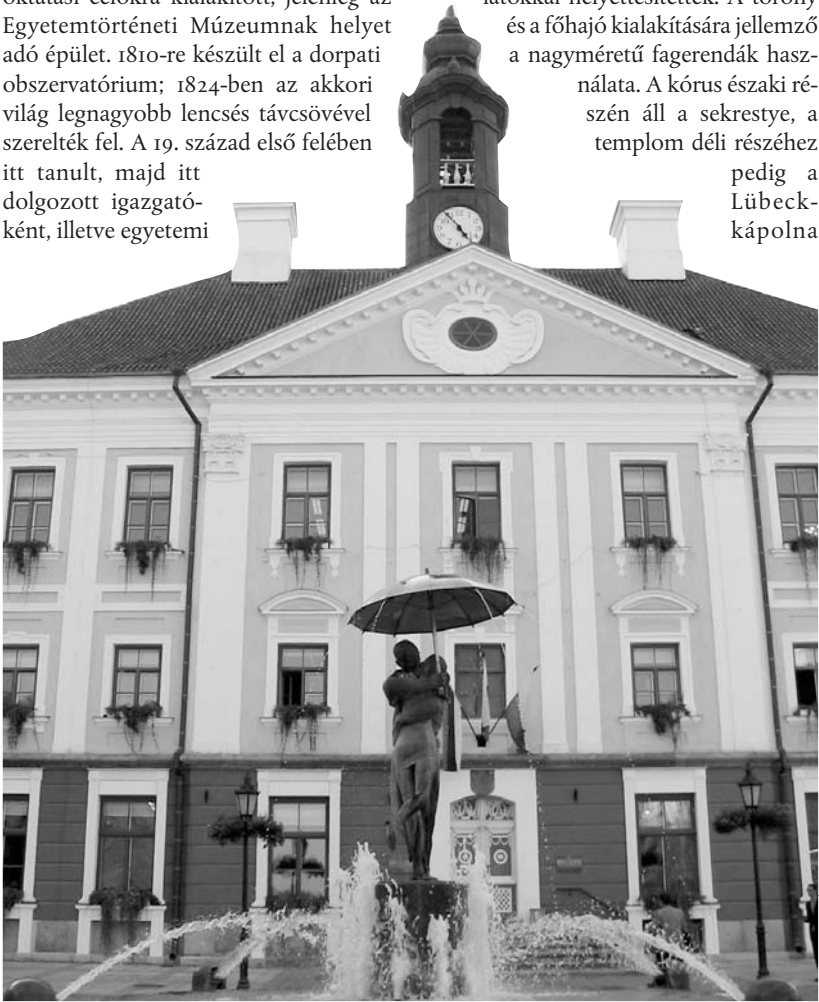
ményt lengyel mérnökök segítségével si-került megmenteni. Észtország legna-gyobb egyetemének klasszicista főépüle-tét 1809-ben emelték, emellett a város több pontján is állnak egyetemi épületek.

A Tartu felett magasodó Toome-hegy látnivalója az 1838-ban épült Angyal híd, melynek feliratai az egyetem első rektorá-nak állítanak emléket. A 13. században emelt és 1624-ben elpusztított vörös tég-lás dóm maradványait rejtí az 1804-ben oktatási célokra kialakított, jelenleg az Egyetemtörténeti Múzeumnak helyet adó épület. 1810-re készült el a dorpati obszervatórium; 1824-ben az akkori világ legnagyobb lencsés távcsövével szerelték fel. A 19. század első felében itt tanult, majd itt dolgozott igazgató-ként, illetve egyetemi

szinte mindannyian hagyományosan evangélikus vallásúak. Tartu evangéli-kus főtemploma a Jaani kirik, azaz a Ke-resztelő János-templom. A próféta tisz-teletére felszentelt, egy korábbi, faszer-keztű szakrális hely alapjain létesült székesegyház első említése 1323-ból származik; építését a 14. század második felében fejezték be.

A háromhajós bazilika boltozatos fő-hajója polygonális kialakítású apszishoz vezet. Az épület külső képét a hatalmas torony uralja; kivitelezésére jellemző a nyers téglá használata. Az istenháza kü-lönleges művészi értékét a külsőre és bel-sőre egyaránt jellemző, több mint ezer terrakottaszobrocska jelenti, melyeket az elmúlt időszak felújításai során máso-latokkal helyettesítettek. A torony és a főhajó kialakítására jellemző a nagyméretű fagerendák haszná-lata. A kórus északi ré-szén áll a sekrestye, a templom déli részéhez

pedig a Lübeck-kápolna

A városháza

tanárként Friedrich Georg Wilhelm Struve, az egyetemes csillagászat történet egyik kiemelkedő alakja, aki elsősorban az úgynevezett kettőscsillagok megfigyelé-se és katalogizálása terén ért el kiemel-kedő tudományos eredményeket.

Szobrocskák és gerendák

A százezres nagyvárost az országban ál-talánosan igen nagy arányt képviselő orosz kisebbség mellett a többségi észt nemzethez tartozók népesítik be – akik

kapcsolódik, melynek nyugati részéhez 1746-ban építették hozzá a W. von Mün-nich-, a torony déli részéhez pedig az E. von Münnich-kápolnát.

A templom 1820–1830 között klasszi-cista belsőt kapott, 1899–1904 között pe-dig a homlokzatát újították fel. Az épület részben megsemmisült a nagy északi há-borúban, 1944-ben pedig szinte teljesen leégett, sőt romjait a szovjet megszállók örökre el akarták tüntetni a föld színéről. Újjáépítése 2004-ben fejeződött be.

■ REZSABEK NÁNDOR

A ferde ház

Új formák – régi, jól bevált tartalom

Egyházzene-oktatás a Zeneakadémián • Beszélgetés Dobszay László professzorral

► **Egyetemi szintű első diplomás egyházzenei alapképzés (BA) indul 2007 szeptemberétől a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen. Az intézményben folyó munkáról és a bővülő lehetőségekről beszélgettünk Dobszay Lászlóval, az egyházzenei tanszék egyetemi tanárával, a tanszak újraálmódójával.**

– Melyek az egyházzene művelésének teológiai és gyakorlati alapjai?

– A hagyományos, több száz éve élő felfogás szerint az egyházzene nem dísz, hanem szerves része a liturgiának. Az a mód, ahogyan a liturgia megszólal, már többé-kevésbé zene. Ehhez mind zeneileg, mind a liturgia oldaláról felkészült emberekre van szükség.

– Mikor és hogyan kezdődött az egyházzene intézményes oktatása Magyarországon?

hallgatók, akik bármely más zenei tan szakon megszerezték vagy éppen megszerzik a legmagasabb képesítést, kiegészíthessék tudásukat az egyházzenei ismeretekkel. Tehát párhuzamos, illetve másoddiplomás képzésnek indult; de nem számoltunk a tandíjfizetés később bevezetett kötelezettségével. Így sokakat, akik első szakként nem vehették fel az egyházzene, az anyagi korlátok tartottak vissza a tanulástól. 2007 szeptemberétől viszont – a bolognai rendszer keretében – lehetőségünk van arra, hogy a hallgatóknak felkínáljuk: rögtön érettségi után nálunk kezdjék meg felsőfokú tanulmányaikat.

– Foglaljuk hát össze, milyen képzési formákra van és lesz lehetőség, és milyen felkészültség szükséges az egyházzenei tanulmányokhoz!

– Bármely változatról legyen is szó, a képzési idő három plusz két év, az alapképzés plusz a mesterképzés. Ez a két-

áll rendelkezésre. Ez azért fontos, mert hároméves alapképzéssel tanári állás nem tölthető be.

Továbbra is jelentkezhetnek olyan fiatalok, akik a Zeneakadémia más szakán vagy más főiskolán, illetve egyetemen tanulnak, tanultak zenét, legyen az bármely hangszeres vagy elméleti szak, párhuzamos vagy másoddiplomás képzés. Az általános szakmai ismeretekből, készségekből – zeneelmélet, szolfézs – és az egyéb tárgyakból korábban szerzett krediteket, ha a tartalmuk megegyezik az egyetemünkön tanított tárgyakéval, elismerjük, s ezzel csökken a hallgató óráktelelezettsége. Az ilyen képzések az esetek többségében – a jelen törvények szerint – költségtérítések. Kiegészítő szak esetében a heti elfoglaltság körülbelül tíz óra.

– Mit juthatnak további információhoz az érdeklődők?

– A részletek megtalálhatók a tanszak honlapján: www.egyhazzene.hu; tájékozta-

Dobszay László tanítványai körében

– A középkori iskolarendszer szerve sen magában foglalta, egészen a kezdetektől, 1000-tól a liturgikus ének tanítását. Jóval később került sor azonban az egyházzene felsőoktatásban való bevezetésére. Liszt Ferenc terveiben szerepelt, hogy a Zeneakadémián egyházzene-oktatás is legyen. Önálló tanszakként csak 1926-ban indult meg a képzés, először kétéves tanfolyamként, majd egy hozzá csatlakozó egyéves karnagyképzővel. A szak politikai okok miatt 1949-ben fakultatív tárggyá vált, majd az 1950-es tanévtől megszűnt. Rendes tanszak keretében 1990 óta tanítjuk az egyházzene.

– Milyen keretek között sikerült újjászervezni a képzést? Melyek a tanszak célkitűzései?

– Az volt az elképzelés, hogy azok a

ciklusú oktatás arra ad nagyobb lehetőséget, hogy a hallgató meghatározza a saját pályáját.

Első diplomás alapképzésre jelentkezhet bármely érettségizett, a zeneművészeti szakközépiskolai szintnek megfelelő felkészültséggel rendelkező fiatal. Tehát jöhet szakközépiskolából, zeneiskolából, magántanulásból egyaránt. Az alapképzésen belül államilag finanszírozott és költségtérítéses képzésre lehet jelentkezni. 2007-től azt tekintjük alapformának, hogy a fiatalok olyan képzésben részesüljenek, amely lehetővé teszi, hogy későbbi mesterszintű diplomájukkal iskolai ének-zenét, szolfézszt, esetleg zeneelméletet is taníthassanak. Ennek érdekében elég nagy fakultatív órakeret

tó füzet kapható a Zeneakadémia tanulmányi osztályán és az egyházzenei tanszéken, a Régi Zeneakadémia épületében, Budapesten, a VI. kerület, Vörösmarty utca 35.-ben, a 315. teremben. A felvételire való jelentkezés határideje 2007. február 15. Ezenkívül január 19-én, pénteken 15-től 17 óráig nyílt napon mutatkozik be a tanszak: erre minden érdeklődőt és felvételizni szándékozót szeretettel várunk.

– Mit tart tanár úr az egyházzene tanszak vonzerejének?

– A magas színvonalú oktatást, illetve a nagyon jó tanár-diák közösséget, amelyben mindenki otthonosan érzi magát.

■ ECSEDI ZSUZSA

Hit és közélet

Kötetbe szerkesztett interjú Balog Zoltánnal

► **Miért hiszek? címmel indította útjára három évvel ezelőtt a Kairosz Kiadó egyik, az olvasók körében mind nagyobb népszerűségnek örvendő könyvsorozatát, amelyben neves közéleti személyiségekkel, tudósokkal, művészekkel készült interjúkötetek jelennek meg. A sorozat Mélység és magasság címet viselő legújabb darabját, amelyben Balog Zoltán országgyűlési képviselővel beszélget Halász Zsuzsa újságíró, december 20-án mutatták be Budapesten, az érdeklődőkkel zsúfolásig telt Hold utcai református templomban. A könyvet dr. Szabó István, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke, valamint Orbán Viktor, a Fidesz elnöke méltatta.**

A friss kötet – református lelkeszi szolgálatát parlamenti képviselőként szüneteltető – interjúalanyát olvasóink mostanság az Országgyűlés emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának elnökeként ismerhetik.

Az eredeti – rendhagyó – forgatókönyv szerint a könyv méltatásának apropójából dr. Szabó István püspöknek elsősorban a közéletről, a politikus Orbán Viktornak pedig a hitről kellett volna értekeznie, ám miként a másodjára szóló pártelnök megjegyezte, láthatóan „együnkünk sem tudott kibújni a bőréből”.

Hogyan is mutatták be ők Balog Zoltánt? Szabó István egykönyvű emberként állította a hallgatóság elé; azaz olyasvalakiként, akinek egy igaz könyve van, a Biblia. Az is elmondható róla – hangsúlyozta –, hogy „nemcsak szóval tartani tud, de szót érteni is”. Ugyanakkor a hit és a közélet, a lelkeszi és a politikusi hivatás összefüggéseire utalva a püspök azt is kiemelte, hogy „a hívó számára – még ha fontos is – mindig gyanús a politikus, a politikus számára pedig – még ha gyanús is – mindig fontos a hívó”.

A hit kegyelmi ajándékáról szólva Orbán Viktor elmondotta, hogy a keresztény életbe vagy beleszületünk, vagy utat vágunk hozzá. Balog Zoltán „különlegessége”, hogy ő beleszületett, és utat is vágott hozzá, hiszen a teológiai stúdiumok megkezdése előtt tett egy „kiterőt”: a Diósgyőri Gépgyárban dolgozott egy évig betanított esztergályosként. Végül azonban lelkes és politikus lett, hiszen „ami elrendeltetett, annak

mindenképp meg kell történnie” – hangsúlyozta a Fidesz református elnöke. Orbán Viktor kiemelte továbbá: az, hogy a polgári oldalon hangsúlyosan – ha nem is kizárólagosan – megjelent a keresztyén értékrend, tekintélyes részben Balog Zoltánnak köszönhető.

Balog Zoltán és Orbán Viktor

Balog Zoltán azzá válhatott, aminek rendeltetett, ezért szabad ember. És szabad azért is, mert életében létezik egy olyan kötelék, amely nem gátolja, hanem erőt ad számára: az Istenhez tartozás köteléke.

■ GAZSU

Mélység és magasság, Balog Zoltánnal beszélget Halász Zsuzsa. Kairosz Kiadó, Budapest, 2006. Ára 1500 forint. A könyv megvásárolható a Luther Kiadó könyvesboltjában (1085 Budapest, Üllői út 24.) is.

Imitált életek?

► **Tavaszi óta játsszák a Komédiám Színházban a Dér András drámájából készült, Imitáció című darabot. A keresztény szerző – egyben a mű rendezője – egy elnémult színésznőt zár össze egy hétköznapi gondokkal, „közönséges tragédiákkal” megvert ápolónővel. A két lélek találkozása, erőviszonyaik változása belső törvényszerűségek mentén bontakozik ki. Véletlenek itt nincs helye.**

Dér András – rendező, operatőr, több rangos díj birtokosa – igazi profiként nyúl a témához. Darabjában Ingmar Bergman előtt tiszteleg, és a svéd rendező Persona című filmjének témáját dolgozza fel újra. Szofi Manberg (*Dér Denisa*), a szörnyen rosszul deklamáló, ám ünnepezt színész nő előadás közben elnémul, és többé nem hajlandó megszólalni. Amit talán nem is bánunk. Az orvos Panka nővér (*Nagy-Kálózy Eszter*) orvodjaira bízva a divát, és elküldi őket egy vidéki házba, remélve, hogy az egészséges, ám kissé közönséges ápolónő szóra bírja páciensét. A darab ettől kezdve átmegy monodrá-mába, amelyet Szofi némajátéka és remekül eltalált gejei díszítenek.

A harmadik szereplő egy fiú (*Dér Zsolt*), akiről nehéz eldönteni, hogy ki is valójá-

■ FÜLLER TÍMEA

Búcsú Lázár Ervintől

Már a nyolcvanas évek közepén Mamintinak szoltítottam anyukámat, és az emlékkönyvembe több barátom is azt írta be: Dömdömdöm. Szóval elfogult vagyok. Akkor még csak Lázár Ervin művei iránt voltam az, mostanra talán személyével kapcsolatban is.

Nekem furcsa és érthetetlen volt az a silány kis hírfoszlanyka arról, hogy meghalt. Az interneten elolvastam jó néhány híroldalon a hivatalos életrajzát, benne az adatok és a díjak felsorolását. (Az az „apróság” persze hiányzott belőle, hogy Lázár Ervin evangélikusként a Budapesti Deák téri gyülekezet nyilvántartásában szerepelt.) Nehéz szívvel mentem be a három kislányomnak elolvasni esti meséinek a Szegény Dzsóni és Ámika végét. Mert éppen az következett. Ők választották, pedig egy ronda fénymá-solt példányom van belőle, csak azért nem váltottam szebben illusztrált eredetire, mert egy barátom ajándéka volt. És lám, a képekért úgy rajongó gyerekek mégis szomjaztak arra a fészke-meleg világra, amely ebből a meséből így sugárzik. Ezért érzem azt, hogy sokat veszítettünk.

Amikor lefeküdt aludni a családom, csak álltam a könyvespolc előtt, és nem a köteteket néztem, amelyek ott sorakoznak az L betűnél, hanem valahogy belül azt emésztgettem, hogy Lázár Ervin már nincs közöttünk. A levelekre meg a telefonokra gondoltam, amelyeket váltottunk. Nem vagyok egy rajongó típus. Híres embereknek nem szoktam írogatni. De az ő címét néhány

éve éppen karácsony előtt kaptam meg, amikor úgyis annyit szoktam írni. Hamar alkottam neki is egy pár soros köszönőlevelet, mert annyi mindent segített végiggondolni a könyveivel, ami nagyon fontos az embernek, és mindezt még olyan élvezetessé is tette. Nem tudom, miért csiszattam a borítékba az éppen akkor született egyik novellámat. Olyasmi indulattal tettem be, mint a kisgyerek a rajzát. Én ezt tudom, nekem ez van, hát ezt adom.

Eszembe sem jutott, hogy választ várjak. Amikor aztán mégis érkezett, csak álltam kezemen szorongatva a levelet sokáig tétován. Miért írt nekem vissza? Mert olyan volt, aki visszaír. A biztatást köszönte meg, és a novellámat is megdicsérte. „Van abban a vidékben valami, ahol mi felnőtünk. Nem véletlen, hogy onnan származott Illyés Gyula, ott nőtt Petőfi is” – írta. Sose mertem neki bevallani, hogy én Hajdúböszörményből jöttem... Inkább jé-esett, hogy még egy halovány tengelig szálal is keresett nekem a kötődései között. És nem messze, Sárszentlőrinc mellett van az a híres Ráceszpuszta – örültem meg –, az ottani lelkes biztosa okosan él ezzel a kapcsolattal. Valóban gyakran meghívták, csak nekem nem sikerült soha találkoznom a nagy öreggel.

Azért levelezgettünk. Időnként megdicsért, máskor csóválta a fejét kegyetlenül. „Ez volt az öreg medve mormogása” – szelídített végül a mondanóján. Ilyenkor vállamat vonogatva

bámultam a rosszul sikerült műre, amit elvettem. Valamiért mégis meg akart születni az is. És amit megír az ember, abban energiája, lelke mind benne nyugszik, nem tudja nem szeretni. Aztán egy nap kimondta a nagy igazságot: „Az olvasó szereti, ha saját maga fejtheti meg, miért is született az írás. Nem kell mindent elmondani.” És gyorsan hozzátette: „Természetesen fitymélhet rám.”

Szerettem, hogy nem vette föl a rajongott híresség szerepét, őszintén emberi maradt. „A rajongástól csak pironkodik az ember, sokkal többet ér egy baráti mosoly, amelyben benne foglaltatik: nagyon is egyformák vagyunk.” Nem tökéletes, időnként rosszkedvű, máskor „csak úgy” mesélni szerető, kedves időse ember volt.

Egyszer nagyon lehordott. Ahogy olvastam a levelet, már érett is bennem a gondolat, hogy felhagyok az egész próbálkozással, ha úgysem tudok jól alkotni. Az utolsó két sorban helyre-tett. „Morózus vagyok egy kicsit, igaz? Azért ne csüggedjen, írjon!”

Ha telefonon nyafogtam, ha levélben küldtem kétes értékű művet, mindig ez volt a vége: Írjon, dolgozzon! Tovább kell vinni a lelket! Gyerünk, menni fog!

Karácsony előtt kis büszkeséggel tettem borítékba első megjelent mesekönyvemet. Tudtam, hogy örülni fog velem. Talán még láthatta.

Ervin apó, írok, igyekszem...

■ JÁNOSI VALI

Visszapillantás 2006-ra, avagy 710 cím

Január • 2006 – pályára lépni szabad! • Betegségben imádsággal – Kórházi kápolnát szenteltek Miskolcon • Liturgikus könyv – Az első tapasztalatok • „Mit tervez 2006-ra?” • Isten tervez, ember végez? – Beszélgetés a genetikáról a hit-tudományi egyetemen • Mezőberényi mozgolódás • Amit a névjegyekről tudni érdemes • Öt koncert – öt ország – egy nemzet • Dallos Szilvia titkai • A költségvetés és az egyházak • Az ökumenikus imahetek tapasztalatai • Egyházi iskolák a múltban és a jelenben • Imre vagyok a miséről, atyám! • In memoriam Hegedűs Lajos • In memoriam Balikó Zoltán • Szabadkai gyertyagyújtások • Schnitzler Jakab emlékezete • Orgonaszentelés Budaörsön • Narnia krónikái • Nánai László Endre avatása • Reménység illúziók nélkül – Beszélgetés dr. Várszegi Asztrikkal • Szokolay-emlékkönyv • Imaheti előkészületek házunk táján • Evangelikus Hittudományi Egyetem, 2006 • Evangelikus esték Dunaföldváron • Luther-olvasókör • Iskolaügy és politika • Sztárvallomások hitkérdésekről • Közösségben Krisztussal és egymással – visszapillantás az ökumenikus imahétre • Ami a leprás bőrnél is csúnyább • Évszázadokat átívelő gyülekeztörténet • Konfirmációs szokások a barcasági evangélikusoknál • A Camino szemekben ragyogó titka – Tolvaly Ferenc zárandoklata • Doni áldozatokra emlékeztek • Vissza a Julianus-naptárhoz? • Betonba mintázva – Gádor Magda albumáról • Ikladi párhuzamok • Változtassunk a hagyományokon? • Angyalok pedig vannak • Dr. Balogh Péter emlékére • Tengelen innen, felújításon túl • Pater Pál emlékezete • Teremtés kontra fejlődés • Evangelikus iskolák országos versenye Orosházán • Elköszön a kórházlelkész • Régi magyar prédikációk • Bővülő bonyhádi bibliotéka • Nem szöszékre való témák • Az idők jelei – Készülődés a nők imanapjára • Balczó András hűségnyilatkozata a pusztaszabolcsi katolikusoknál • Himnuszunk fordításai és zenei aspektusai • Tér, forma, fény – kiállítás a modern finn templomépítészetről • Kultusz vagy kultúra? – Egy evangélikus teológus margójegyzete a Mozart-évhez • Afrika missziója Tolnában • Jézus mint sörrek-lám • Kampánykörkép • Búcsút vettünk dr. Pusztay Lászlótól • In memoriam Szekeres Elemér • Zajzsoni Rab István – Egy költő Erdély zugából • Isten Fia emberré lett – és az ember mivé? • **Február** • Először emlékezett meg egységesen a világ a holokausztról • Átadták rendeltetésének a Budapesti Protestáns Felsőoktatási Kollégiumot • Püspökpublisher • Ökumenikus püspökülés • Kerületi lelkész evangélikáció Balassagyarmaton • Emléktábla-avató a püspö-

zós útra • A keresztény igazság keresői • Szellemi örökségünk története • Megváltozott szemlélet a Lepramisszióban • Mit tudunk Jézus gyermekkoráról? • Diszkvalifikációt érdemelne a szegedi evangélikus templom • Szeretettel és nyitottsággal szolgálni – Interjú Szemerei János lelkésszel • Bobára gurult ajándék • Életjelek a Viharsarokból • Templomszentelés Erdőkertesben • Televíziós kamerák rögzítette Tamás-mise • Karikatúraháború • Háromszázharminc éve szabadultak a gályarab prédikátorok • Beszélgetés Fritz Blantz bajor diakónussal • Imádság átfomálódásért • Ózon fesztivál – koncert a békéért (Andorka Eszterre emlékezünk) • Eszmecsere az erőszakról • Szolgálhatjuk a közjót • Egy főpap dossziéja • Remeték, barátok... – A szerzetesek világnapja • Az evangélikus pálinka • Hát mégiscsak van ökumené?! • Nem mindegy, hogy mi következik a „de” után • Mártírookra emlékeztek Rákoskeresztúron • In memoriam Danhauser László • Szigethy Sándorra emlékezünk • Utcái való-ság(os)só • Levél egy családi istentiszteletről • A választás iskolája • A „Dél Keresztje” alatt • Közösséget építeni – Buday Barnabás iktatása Arnóton • Tízéves a Fővárosi Protestáns Kántorátus (Interjú Bence Gábor karnaggal) • Külföldi vendégeinket kérdeztük... • Ökumenikus börtönkápolnát avattak • „Eltűnt Il-lés tüzes harci szekere” – Négyszázhatvan évvel ezelőtt halt meg Luther Márton • Az általános tisztújítás évében – a MEE új struktúrája • Káromkodás a kö-bön • Csillagóráim (Dr. Szöllősy Árpád búcsúztatása) • Elmenőben – Jancsó Ad-rienne emlékére • Egyházunk erős és gyenge láncszemei • Gondolatok egy is-tentisztelet-közvetítés apropóján • Nyu-gaton a helyzet nem változatlan • A fes-ta da vida – Az élet ünnepe (Tudósítás Porto Alegreből) • Keresztény nevelő-szülők kerestetnek • Száz éve született Dietrich Bonhoeffer • C. S. Lewis – a leg-vonakodóbb megtérő bűnös • **Március** • Véget ért az EVT 9. nagygyűlése • Bú-csúzik a püspök • Emléktábla Csaba Gyula mártír lelkésznek • Először lát-tam a Kalevalát – Interjú Finnország bu-dapesti nagykövetével • Bemutakoz-nak az országos felügyelőjelöltek • Dé-monveszély!? • Egy házból az egyházba, avagy: hogyan evangélikáljunk nők kö-zött? • Egy felvidéki lelkész nyomában – Thann András emlékezete • Imamozga-lom evangélikus gyülekezeteinkért • Egyházmegyei elnökségi jelöltlisták • Kolozsvári gondolatok az ige hirdetői-nek felelősségéről • Március idusa • Pü-s-pökök ökumenikus találkozója • Meg-becsülni a végeket • „Rácsok mögött szabadon” • Emlékezés idősebb Fasang Árpádra • Imádkozva cselekedni •

solyt! • Petőfi az égbolton • Evangelikus sajtóságaink az egyházi zenében • Hit és tanítás • Közszereplők-e az egyházi személységek?! • A tolmács: Csernus Mariann • Iskolapéldák – Igazgatókat „feleltettek” a Deák téren • Szentföld Szabad-időpark • „Hiszek Krisztusban...” – százhuszonöt éve halt meg Dosztojevszkij • Henrik Ibsen-emlékév • Bartók Béla – az ember • A 20. század ne-mes forradalma • Bölcs szívvel a földi élet útján • Mi van a „Mózes-kosárban”? – bőjti sorozat Nyíregyházán • Sírjaik hol domborulnak? • Nagyfödemes lu-theránus emlékei • XV. országos hittan-verseny • Kistormási (r)omlás • Bőjti csend és közéleti felelősség • Három püspök – három téma • Világi pályákon, de a hit útján • „Nálatok a templomok hidegek” • ProChrist 2006 • Hazakerült egy ’48-as evangélikus honvédtiszt ha-gyatéka • Emléktábla két tanárnő egy-kori otthona falán • Istenkeresés a ma-gyar irodalomban: Kassák Lajos • A fa-

gen • A Feltámadott pedagógiája • Pésszah ünnepe • Amerika történelmi ar-ca • Godspell – „Isten beszéde” • Tamás-kodás – Avagy: „semmis-e” a Tamás-mi-se? • Bábel tornya – az ókori csillagvizs-gáló • Anders Frostenson, a svéd evan-gélikus énekköltészet megújítója • A Föld napja • Választás(ok) után • Arannyal és égi kéikkel – beszélgetés egy kódexíróval • A „nagybányai” Ziffer Sándor • Oltárfosztás Csillaghegyen • Emlékimaest Csernobil évfordulóján • **Május** • Anyák napja – anyai szemmel • Csernobil katasztrófájára emlékeztünk • Jézus mellett Tamásnak is helye van! • Sárvári parókiaszentelés • Ima húsvét után • Evangelikus énekeskönyv – kézi-könyv gyülekezeti tagok számára • Gyülekezetvezetői találkozó a Déli Egy-házkerületben • Beiktatták a Soproni Egyházmegye esperesét és felügyelőjét • Tótkomlós kétszázhatvan éves • A sze-retet esztétája • Bicentenárium Bonyhá-don • Lukács-passió • Két törvény 1681-

nökével • A hetek nyolcada a változó egyházi esztendőben • Megjelentek az Evangelikus énekeskönyv új kiadásai • Tudományos tanácskozás a Deák téren • Püspöki vizit az Ipoly mentén • Varadinum – Egyházak és civilek ünne-pe Nagyváradon • Tengeren innen, ten-geren túl – Magyar evangélikusok kö-zött Észak-Amerikában • Tízéves a Nyíregyházi Evangelikus Általános Isko-la • Világhírű Luther-monográfia ma-gyar nyelven • Egy faun éjszakája az Evangélium Színházban • In memoriam Garami Lajos (1924–2006) • Imaközös-ség a magyar környezetvédelemért • Megnyílt a 17. budapesti Bach-hét • Alapköltétel Ferencvárosban • Esperes-és felügyelőiktatás Mosonmagyaróvá-ron • Iktatás Bakonycsernyén • Virág-csokor helyett... – Pedagógusok kö-zösténte • Fókuszban a konfirmáció – Országos lelkészkonferencia Balaton-szárszón • Evangelikus lelkész a Magyar Cserkészszövetség új elnöke • Negyed százada hunyt el Pilinszky János • Pün-köndi dalnokok • III. református zenei fesztivál • Nyílt nap a drogterápiás ott-honban • Klinikai legkigondozók ta-nácskozása • Előadás a Házsongárdi te-mető síremlékéről • ’56-os kiállítás a tör-téneti levéltárban • Egyházkerületi missziói napok • Isten Báránya, avagy egy báránypörkölt története, ahogy egy nagytarcsai látta • Küzdelem az idővel és önmagunkkal • Fizessek-e tizedet? • Remete László emlékezete • Lelkész-nő a végeken • Gyülekezeti és ifjúsági házat szenteltek Zalaistvándon • Radosné Lengyel Anna a Déli Egyházkerület új kerületi felügyelője • Meghalni sem érek rá • Festett hitvallás • Lelkésziktatás a Fasorban • „Áldott változatlanság” Ke-let-Békésben • Pünkösdi határátlépés Kőszegen • Beszélgetés Csoma Áronnal, a Confessio felelős szerkesztőjével • Evangélikáció Komlón • Aki megváltoz-tatta a világot – Guido Dieckmann Luther-könyvéről • A zaj-és kerozinaj-jokat is hallgasd meg, Urunk! – Környe-zetvédelmi világnap és teremtésünne-p • Útravaló Krisztus tanítványainak az EHE tanévzáróján • Nem vettek szákbamacskát Apácán • Beszélgetés Schulek Edittel • Könyvtár ajándékba • Múzeumi híradó 2006 • Egység a nyelvben – egység a hitben • Temetői séta Sopronban • A déli kerület hűségérmesei • Focilázban • Az „ügyönyöklista” nem új – és az igazság? • Örömhírek a Gyurátz-alapítványról • Líceumi napok Sopronban • **Július** • Felújított templom Tolnanémedin • Százhusz éves a brassói magyar evangélikus-lutheránus egyházmegye • Lel-készszentelés Monoron • Missziós hét-vege Nagyváradon • Vendégségben a bajor diakóniai szolgálatnál • Átadták az első Főbéd-djakat • Passiójáték a bu-daörsi Kőhegyen • Nyugdíjba vonul Mí-lán Gábor • Iskolaügyek – Beszélgetés Mihályi Zoltánnéval • Tihanyi textiltár-lat • Genetika és gyónás – Beszélgetés új teológiai doktorainkkal • Hazatértek Pósfay György iratai • Százhusz éve szü-letett Bajcsy-Zsilinszky Endre • Gyer-meknap esőben • Tessedikkel az élet fe-lé – a Második Esély Népfőiskoláról másként • A rossz problémája és a vb-döntő • Den Slovákov v Madarsku – Ma-gyarországi szlovákok napja • Fogya-tékkal élők • Lelkésziktatás Szegeden • Mevisz családós tábor Bonyhádon • Be-széljünk arról, amiről hallgatni szok-tunk • Házátadás Szarvason • A kánto-rok Isten emberei • Egy hatalmasság alá rendelt lelkész bizonyorságtétele • Afrikai gospelzene Magyarországon – Interjú Pekka Nymannal, a finn Jakaranda együttes vezetőjével • A norvég–magyar egyházi kapcsolatok múltja és jelene • Sok vallás: egy Isten? • Zulauf Henrik (1893–1956) • A show és a valóság • Tan-év után, vakáció előtt – Evangelikus pe-dagóguskonferencia • Benczúr László az Északi Egyházkerület új kerületi fel-ügyelője • Papi teljesítménytúra • Test-véggyülekezetek Németországban és Finnországban • Nagy az Isten állatkert-je • Hitler Pál apostol reinkarnációja? – avagy miért maradtam spirituálisan éretlen • Aktív pihenés Sárszentlőrincen • Béke – mindenáron? – Az „Igaz Anya”

Szélrózsza országos evangélikus ifjúsági találkozó – Szolnok, július 19–23.

sori gimnáziumban lefolytatott vizsgá-latról • Megalakult a TEKIOE • Beszél-getőltárs: Ónodi Szabolcs és Kolarovszki Zoltán • Interjú D. Szebik Imre püspök-kei • Életről, halálról – bőjtben • „Tudja meg ezt a jövő nemzedék...” – Szeret-et-vendégség Szepetneken • Szigetet hulla-dekből?! • Napfogyatkozás Józsué korá-ban és napjainkban • **Április** • Dr. Fa-biny Tamás püspök iktatása Miskolcon • Új EEK-főtítár látogatása hazánkban • Amikor a mag jó földbe hull – Evan-gélikus Népfőiskolai Központ Sárszentlő-rincen • Keresztény egyetemi napok • Jézus feltámadásának matematikája? • Ósmagyar hitvilág kontra keresztény-ség?! • Nyomatotlat betűkkel szolgálni • Gyülekezeti könyvtérjesztők szakmai napja • Testvériskolai kapcsolat Nyír-egyházától Székelykeresztúrig • Kórus-találkozó Nyíregyházán • „Isten hozott Budavár csónakjában!” – az Északi Egy-házkerület új püspökének lelkeszi szol-gálatba iktatása • „Kétség és ámulat” • Felülmúlt prófécia • Una Sancta • Fel-ügyelői korhatár, lelkeszi nyugdíj... • Sándy-kiállítás és könyvbemutató a HAP Galériában • Szlovák teológushal-lgatók passiójátéka • Lelkigondozás a hadseregben • Ne vidd a szerveidet a mennybe, mert ott tudják, hogy a földön van rájuk szükség! • „Falumisszió” • Nyírségi találkozási pontok • Kiskőrösi levél • ProChrist Monoron • Az otthoni passióáthit igeliturgiája • Erős Gusztáv udvarán • Iskolák a határon • Ember-társ-ajánló • Árvízsegély • Válasz-út • Az egyházmegyei választások eredmé-nyei • Protestáns bibliafordítás • Júdás evangéliuma és a jézusi örömhír • Az élet szentsége és az önzendelkezési jog • A Biblia Isten hűségéről tanúskodik – Beszélgetés dr. Cserhádi Mártával • A Mevisz-Bárka passiójátéka • Élet a halál után • A rendszerváltás „titkos” történe-te, avagy elmélkedés az első (kam-pány)csendes napon • Egyház és pár(t)beszéd • Jézus és az apostolok az egyház-állam viszonyról • Míves tojás-ok – tárlókban • Mozart és Bartók az erdélyi művészetben • Velem vándorol utamon Jézus... – Muncz Frigyes igehir-detése • Elment közülünk Hernád Tibor • Martos Ödön és Pröhle Róza emléké-re • Textilbe szőtt Isten-dicséret • Egy vá-lasztás – két arc • Alapköltétel Kőse-

ből • Három napig „otthon” voltunk Kárpátalján • Felújított templom Tapo-lcafőn • Orgonailatú ballagás Békéscsa-bán • Egyházkerületünk kincsei és nyo-morúságai • Ülészett az országos el-nökség • Kettős évfordulót ünnepeltek Pápán • Beszélgetés a Taizében örök fo-gadalmat tett András testvérral • Interjú Gryllus Dániellel • A Jézust követő asszony és két férfi (filmkritika) • Rend-hagyó irodalomóra Nagy Gáspár költő-vel • Bemutakoznak a kerületi felügye-lőjelöltek • In memoriam Gyalog István (1856–1928) • Börtönlevél • Emlékmű-avatás és ökumenikus ima Hegyesha-lomban • Ötvenöt éve történt... • Szom-orú vonat az angyal földi államason • Elfogadták a zárszámadást – Tanács-kozott az országos presbitérium • Össze-vont presbiteri ülés és közgyűlés az Északi Egyházkerületben • Választás volt – váltás nem • A második legfonto-sabb kérdés • Paks ismét esperesi székhely • A szórványokért munkálkodni • Európa protestáns arca • A Tamás-templom zenéje Budapesten • Szem-beülés a közelmúlttal • Cantate – Pili-sen • Nyugati kerületi kórustalálkozó • Kétszázhetvenöt éves a hermhuti Lo-sung • Kétszázötven éve született Fess-ler Ignác Aurél • Álom-világ – Szimpó-zium Debrecenben • Elhunyt Kiss Bélá-né Jikeli Éva Mária • Komolyan vesszük-e a teremtett világot? • V. országos evan-gélikus bábverseny • Vox humana • Hol a boldogság mostanában? • Ünnepkaval-kád Orosházán • Elnézés helyett bo-csánat – hogy ne legyünk maszatos egy-ház • „Mennyei randevű” • Az Európai Unió mint sikeres békeprojekt • Pász-torkör-találkozó Szolnokon • Mátis Lí-via urnája mellett • Beszélgetés az új bé-kécsabai oltárkép alkotójával • Gyógyí-tás szakmai és lelki együttműködésben • Amikor a konfirmációban áldó ige hangzott fölöttünk... • Elveszve Buda-pestben • Emlékezés dr. dr. h. c. Zimmer-mann Ágostonra, a hívó evangélikus tu-dósról • Hogyan védekezzünk a vírusok ellen? • Meddőség mint életcél? • **Június** • Pünkösdi szomjúság • Mátrix – az egy-házmegyei „lelki háló” • Beszélgetés a hetvenéves Harmati Béla nyugalmazott püspökkel • Missziói napok mindhá-rom egyházkerületben • Interjú a Ma-gyarországi Luther Szövetség lelkészi el-

Dr. Fabiny Tamás püspökké szentelése – Miskolc, március 25.

ki hivatalban • Az Északi (Dunáninnyi) Egyházkerület élete • Deus caritas est – Megjelent XVI. Benedek pápa első enciklikája • A lantos Tinódira emlékeztek • Hogy is írjuk? – Az idegen szavak helyesírásáról • PRÚSZ-találkozó a Zsák-bamacskában • Revolúció vagy evolú-ció? • Régi egyházkerületnek nyomában • Tartozni valahová • Meghívás egy kö-

Szent és profán a médiában • G. Hunsin-ger: Új teremtés hajnalra • A Da Vinci-kód újabb plágiumpere • Eutanáziáról Apácán • Ave Maria, az első katolikus város • Brazil–magyar... • „Imádni Is-tent a természetben” • A kereszt árnyé-kában • Friedrich von Bodelschwingh: „Németország legzseniálisabb koldusa” • Hóvirág helyett ajándékozz egy mo-

n az Evangelikus Élet 71. évfolyamából

látogatása • Teréz anya musicalben • Egyházi levéltárosok találkozója • Találkozás Dévai Nagy Kamillával • Sorsokból képek – Polgár Rózsa-kiállítás Badaacsonyban • Apokrif Júdás-elbeszélések • Dalban is hirdeti Krisztust – Körmeny Petra Kornélia avatása • Szabó

békeénekei • Új szövetség – új viszony • Hajrá, Fradi – avagy az alulmaradás képessége • Zenei tábor Órimagyarósdon • Találkozás egy „emberrel az emberért” – Interjú dr. Gadó Pállal • Magyar reformátusok V. világtalálkozója • Protestáns Szent István?! • Fény és árnyék a Szent

A magyar anyanyelvű evangélikusok első világtalálkozója – Orosháza, október 13–14.

Bertalan Péter ordinációja • Magyar–bajor sporttalálkozó • Nekünk már harangoztak! – A nándorfehérvári győzelem emlékére • Mindennapi tenyerünk • A Szélrózsa Mártái – Beszélgetés Marton Tamással, az ifjúsági találkozó egyik főszervezőjével • Szegedről Szolokra két keréken • Forrongó beszélgetés a politikáról • Egyszerűen szex • Istenről, életéről dallal vallani • Beszélgetés Völgyessy Szomor Fannival • A Szélrózsa minden irányából... • Tizenkétszer két villámkérdés és tizenkétszer két válasz • Szemlények egy táborlakó jegyzetfüzetéből • Milyenek kellene lennie egyházunknak? – Főumbeszélgetés a MEE püspökeivel • Beszélgetés Varga Gyöngyivel, a Csendsátor szervezőjével • Nagy Tibor (1914–2006) • Kettős lelkészszentelés Budaörsön • Evangélikáció Kapolcson • **Augusztus** • Kultúrka-valkád – Beszámoló a Művészetek Völgye fesztivál nyitányáról • Mitől jó egy igehirdetés? • Az ellenreformáció hit-harcai • A feltámadott erőterében – Gombor Krisztián avatása • Csorbáné Farkas Zsófia Anna ordinációja • Három templom Norvégiaiban • Luthertől a Bauhausig – Nemzeti kincsek Németországából a Magyar Nemzeti Galériában • Nemzetiségi gyökereink – gazdagság a különbözőségben • Evangélium és reformáció három nyelven – Német, magyar és szlovák evangélikus hagyomány Magyarországon • Kemencesaljai magyar evangélikus kegyesség • Német ajkú gyülekezeteink kegyessége • Szlovák evangélikus gyökerek • Interjú dr. Nagyné dr. Stieber Tündével • Tombol a halál kultúrája • Ötven év távlatából – Személyes emlékek hazánk és egyházunk sorsfordító eseményeiről • Alföldi hittanások Nagyberzsonyban • Amikor Szent Lőrinc könnyei hullanak... • Oltalomban a hajléktalanok – Új épületegyüttes alapkövetétele Nyíregyházán • Van-e még esélye az egyháznak a 21. században? • Szabó György a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület új kerületi felügyelője • Harc a Közel-Keleten – Libanoni helyzetértékelés • Az evangélikus énekek királya és királynője • Georges Bernanos – Szeretni az életet • Szabadtéri evangélikáció Nógrádban • Bizalomra épített ház – Beszélgetés az Oltalom Szeretetszolgálat intézményvezetőjével • Baptista világtalálkozó Debrecenben • A semmi hálójába gabalyodott ember • Árpád-házi Szent Erzsébet jubileuma • Újabb vallásos témájú szlovák opera • Rembrandtra emlékezünk • A színpadok bolondja: George Bernard Shaw • Aki a haragszó mögött van – Interjú Bőzsöny Ferencel • A tanyafel-számolástól a Sokol rádióig – Látogatás Hódmezővásárhely új múzeumában • Segesvári kőrséta • Végre igazi nő leszek • Négy százötvenöt éves a Huszár Gál által alapított legrégebb magyar nyomda • Visszatekintés a pécsi evangélikus kórus évadzáró szolgálatára • Megszépült Nemeskölta kétszázhusz éves evangélikus temploma • Rend – hit által • A háború

Korona körül • Evangelikus bajor múzeum • Jaj, ne! Már megint a keresztények! – „Preevangélizáció” a Szigeten • Megújult Türoiny temploma • Zsidó nyári fesztivál • A gyújtó hangú prédikátor – Ötszáznyolc éve végezték ki Girolamo Savonarolát • Testvér-gyülekezetek Erdélyben • Derűvel, optimizmussal, hittel – Beszélgetés dr. Szabó Lajossal, az Evangelikus Hittudományi Egyetem tanszékvezető professzorával • Nagycsaládosok hete Szarvason a Középfalmi Misszióban • A nyíregyházi evangélikusok ünnepei • Segítség, megtértem! • XVII. nemzetközi ökumenikus tábor – Tiszadob, július 24–30. • Biblia a világhálón és a számítógépen • **Szeptember** • Új idők új dalai – Feltámadt evangélikus iskolarendszer • Felügyelőváltás a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület élén • Az Úr építi a(z) (egy)házát • Bensőséges ünnepségek Beleden • Oltár- és orgonaszentelés Tatán • Bajor–magyar testvérkapcsolataink története • Ökumenikus gospelfesztivál • Megalakul a Túróczy-hagyaték Alapítvány • Gondolatok a hitoktatásról és a vallási ismeretektől egy nemzetközi találkozó kapcsán • Fundamentalista az evangélikus egyházban? • Hitetlenül • Barcasági csángó testvérek között • Elment Jánosy István • Csendesnap Tállyán • Nemzetközi biblikus konferencia • II. ősgárdi falumissziós napok • Hová menjünk evangélikus templomba Szatmárban? • A gujarati „Teréz apa” • Épületszint-szentelés – egyenes adásban • Jubileumi tanérvnyitó Nyíregyházán • Hallom, szólít a történelem • Ki akar még tanulni? Ki tud még tanítani? • Újra szól „a hősök harangja” • Tampere templomában •

Próhile Gergely országos felügyelő iktatása – Budapest-Deák tér, október 27.

Luther Budavárban • Tanárok, diákok, szülők szolgálatában – Fókuszban az iskolalelkészek • Kossuth-diákok mecénásszerepben • Némáságom áldásai • Evangelikus fiatalok Mokrán • Templomszentelés Magyargencsen • Káváról kongatnak • Európának szüksége van az evangéliumi hangra! • Becsületszék • „Négy az egyben” – Jubileumi tanérvnyitó istentisztelet és kollégiumavatás Békéscsabán • A Gyülekezeti liturgikus

könyv • Volt kapacitás Farádon • Templommá léptették elő a jobaházi imaházat • Médiafókusz – szentföldi kérdésekre • Finn musical Luther életéről • Tisztelegés egy evangélikus példakép előtt – Névadó ünnepség Galgalyörkőn • Fót reneszánsza • A Home Galéria „A Biblia világa” című kiállításáról • Csillagászati motívumok evangélikus énekekben • Olimpiai bajnok építette a sportpályát Bonyhádon • Aki hisz, nem szegyenül meg • Negyven éves a siklósiak lelki otthona • Új gyülekezeti ház szentelése Debrecenben • Ne feledjük őket! – Hatosdik Alzheimer-világnap • Gyülekezeti elnökségek és tisztségviselők konferenciája Révfülpőn • Tanérvnyitó a teológián • Leuenbergi lelkülettel – Budapesten ülésezett az Európai Protestáns Egyházak Közössége • A Déli Egyházkerület új felügyelőjének beiktatása Kecskeméten • Hazugságtér és Szabadság tér • Ózd – 104 • Megkérdeztük Donáth Lászlót... • Boldoggá avatták az üldözötteket mentő Salkaházi Sárát • A wittenbergi Luther-Zentrum vándorkiállítása Budapesten • Egység a sokféleségben – Beszélgetés Udo Hahn evangélikus egyházfőtanácsossal, az EKD média-referensével, a CPCE-nagygyűlés hivatalos sajtószóvivőjével • Lelkészek börtönben • **Október** • Püspöki konferencia egyházunk székházában • Beiktatták Simon Réka lelkészt • Takács János kilencvenöt éves • Megújulás kívül és belül – Hálaadás a felújított imaházért Csabacsüdön • Interjú László Viktorral, az Ez az a nap!-rendezvények szervezőjével • Aki az aradi tizenhármattal „megszóltatta” • Interjú Varga Gábor keramikus- és szobrászművésszel • Egy kupéban dr. Weltler János volt egyházkerületi felügyelővel • Kell-e családi istentisztelet? • Im memoriam Bolla Árpád (1931–2006) • Új szárnyal bővült a szarvasi evangélikus óvoda • Beiktatták Benczúr Lászlót, az Északi Egyházkerület régi-új felügyelőjét • Emlékkonferencia és sírköavatás Bachát Dániel püspök emlékezetére • Parókus lett Nagyberzsony lelkésze • Hazugság mint „túlélési szükséglet”? • Egyházkerületi közgyűlések • Evangelikus nők VIII. országos találkozója • Sütő András (1927–2006) • A szomszéd (Luther-) rózsája • Marosvásárhelyi festőművész kiállítása a Várme-gye Galériában • PRÚSZ-díjas író darabja a Stúdió K színpadán • Kőszegi komplexum • VI. EGOT – Diákfesztivál Nyíregyházán • 83×2 elnökségi tag • Márföldi István beiktatása • „Gyakran álmodom Bényéről...” • Egyházmegyei papi piknik • Parókiából – erdei iskola • Hálószövés: Tampere–Budapest • Protestáns kulturális est • „Nem maradok el tőled, nem hagyalak el” – Országos evangélikáció a Deák téren • Hálaadás Kossuth gyülekezetében • Malomsoki megújulás • Átadták az idei Gyurázt Ferenc-

anyanyelvű evangélikusok első világtalálkozója • Lelkipásztor alkotta oltár szentelése Péteriben • Tisztelegés a nemzetközi segélyszervezetek 1956-os tevékenysége előtt • Kolozsvári galérianyitó • Tisztító vihar egyházunkban – az 1956. őszi lelkészkonferenciák • „Higgy úgy, hogy az unokád is tudjon hinni...!” – Beszélgetés a fenntartható hitről és a fenntartható egyházzal • Hála a kávai hajlékért • Ünneplés zsinatzáró – ’56-os megemlékezéssel • Október hava: forradalom és reformáció • LVSZ-elnök Budapesten • Gondolatok a temetőben • Három zsinat – tizenöt év • Mindenütt Isten tenyerén – ’56-os ünnepség a württembergi magyar gyülekezetben • Az Ágostai hitvallás • Thököly Imre hamvai Budapesten • Egy magyar fejedelem Genfben – Négy száz éve halt meg Bocskai István • Dokumentumfilmek az ötvenedik évfordulóra • Nem tétlenkedtek a tétiek – Lelkészkutatás a megújult templomban • **November** • Országos reformációi istentisztelet a debreceni Nagytemplomban • Beiktatták egyházunk új országos felügyelőjét • A követ-

November 3-án a fásori templomban búcsúzott az evangélikus lelkészek alapította Promise együttes

kező nemzedék reménysége • Óvónők továbbképzése Balatonszárszón • Nemzedékváltás a Szlovákiai Evangelikus Egyház vezetőségében • Orgonaest Rádón • Búcsúzik a Promise • Budapesti kiállítások az 1956-os forradalomról • Gyázmunka • Harmadik Insula Lutherana-nap a Deák téren • Csokonai és a Debreceni Református Kollégium drámája az Evangélium Színházban • Eduard Schweizer-Hanhart (1913–2006) • 1956 a kőszegi öregdiákok emlékezetében • Biztatás a kisebbségben lévő erdélyi lutheránusoknak • Templomszentelés Kisbágyonban • A meghasonlás prófétái • Befejeződött az izményi templom felújítása • Lelki ébredés Kistormáson • „Biblia-nap” a constantai Ovidius Egyetemen • Interjú Pindroch Csabával • A Lutheránia Kolozsvárott • Honismereti diáka-kadémia • Budavár ’56-ban • Interjú Mark S. Hansonnal, a Lutheránus Világszövetség elnökével • Plántálni a hitet • Cserkészötvenhat • „Temcsi” helyett Isten iskolájában • Vallásos vagyok vagy hívő? • Ének és orgonahang Mohácson • Verespatak – az emberi kapzsiság áldozata? • Egyházi testületek stafétabot-átadása • Ülésezett a Déli Egyházkerület közgyűlése • Egy idézés, amelyet mindenki megkap • Fehér és fekete: orvosok és lelkészek • Emléktábla-avatás és jubileumi megemlékezés Rákoskeresztúron • Társadalmi nevek és keresztény felelősség • Ég felé mutató ujjak és tornyok – Schéner Mihály evangélikus festőművész kiállítása Kiskőrösön • „Réz-asztali” beszélgetés a Fásorban • Történelmi portrék és ’56 képei • Egy tábori püspök naplójából • Ciprus – a sokarcú sziget • Gyógyító közösség a Bethesdában • Beszélgetés dr. Velkey György kórházigazgatóval • Szarvason újra együtt a segítségre szorulókkal • Százttíz éves a ceglédi templom • In memoriam Nyíró Olga • Ülésezett az országos presbitérium • Paragrafusoktól féltem egyházunkat • Gondolatok az új zsinat megalakulása kapcsán • Székesfehérvári orgonaszente-

lés • Megújult lelkészlakás Kölcsen • Hitoktatói konferencia Balatonszárszón • A hitbuzgó jobboldaliság göröngyös útjai – Amerikában • Új doktorok hittudományi egyetemünkön • Ismerjük meg az ökumenét Rómában! • Szent Bertalan nappala – az Evangélium Színház előadása • Evangelikusok 1956-ban • Protestáns újságírók találkozója • VI. evangélikus médiaműhely • Lelkész politikusok, avagy politikus lelkészek • In memoriam: Roszik Mihály (1922–2006) • Thököly, a „szlovák” király? • Fogyasztói böjt • **December** • Normatívák és isteni normák • Letette esküjét a kilencedik zsinat • Adventi látogatás • Csak légy kissé áldott csendben • Veni redemptor gentium – adventi énekeink • Kisbőjt Gundel-életrecepttel • Karácsonyi kiállítás a Hegyvidék Galériában • Az amerikai vallástudomány Mekkájában • Adventi ügyfélszolgálat • Új egyházközösség alakult Nyíregyházán • Hitel hittel • Közgyűlés a nyugati egyházkerületben • Esperesikert Hajdú-Szabolcsban • Ülésezett az esperesi kollégium • Modellgyülekezet Nyírtelken • Lelkészkutatás Csabacsüdön • Kitüntet-

ték D. Terray Lászlót • Aranykor – árnyak közt – Kiállítás az Evangelikus Országos Múzeumban • Sebfeltárási – a gyógyulás reményében – Interjú Mirák Katalinnal, egyházunk tényfeltáró bizottságának tagjával • Amerikai könyv a magyar evangélikusok kommunizmus alatti küzdelméről • Elhamarkodott eskü • Van-e szükség karácsonyfára? • Összefogtak a múzeumok • A téma az utcán hever • Megalakult a Magyarországi Evangelikus Egyház új Országos Presbitériuma • szeretet.éhség • Keresztények a közelletben • Készülés – kötelességből vagy szeretetből? • Megújult gyülekezeti ház Kiskunhalason • Előkarácsony Esztusra emlékezve • Egy este a magyar tömegdemokrácia válságáról • Gyermekszínházi előadás Kőbányán • Tök Tóbiás kalandjai • Felkészülés a szent zene szolgálatára • Teológusok kutatják a jó igehirdetés kritériumait • Pásztorok Szárszón • Lelkészkadémia kilencedeszer • Az országos felügyelő naplójából... • Kötetlen emlékeznék dr. Schulek Tiborra • Százöt éve adták át az első Nobel-díjakat • Romok – és mégis karácsony • In dulci jubilo – karácsonyi énekeink • Kiemelt partneregyházi kapcsolatot – Bajor–magyar konzultáció • Lelkészkutatás a „vizek városában” • Hanuka ünnepe • Német orgonamuzsika – Pál Diana új CD-jéről • Közzszolgálatban – Beszélgetés az MTV Vallási és Egyházi Műsorok Szerkesztőségének vezetőjével • Nyomdász lett, de lelkész maradt – Beszélgetés dr. Juhász Gézával • Az egyház veteményeskertje – Találkozás dr. Roncz Béla aszódai iskolaigazgatóval • „Boldogok a kicsinyek” – Beszélgetés dr. Bácskai Károllyal • Száz éves az Üllői úti országos székház – A Luther Otthon története 1909–1949 • Evangelikus kövek a Móri-árókban • Látogatás a sósokúti Habsburg-házban • Hogy is állunk a mártírsággal? • Bocskai emlékezete • Orvosprofesszor és csillagász – Jeszenszky (Jessenius) János • Luther és Zwingli kollokulviuma–Marburg, 1529 • Luther hitből fakadó humora

Habos kávé

Kering az atyafi a debreceni plázában. Ritkán jár ide, hónapokkal a megnyitó után tévedt be először valami semmiségért, mert máshol bezártak, ez meg épp útba esett. Máig nem kerítette hatalmába a reklámozott érzés, ami csúsz, soppingolni sem szeret, a plázacicák világából már jó ideje kinőtt...

Kering atyánkfia a pláza kerengőjén, s egyszer csak rég nem érzett illat csapja meg az orrát. Szi-matolva körbejár, lejön a földszintre, majd vissza s újra le. A kicsiny sarki cukrászdánál két kora-béli hölgy kávézik, habos kávé isznak, egyikőjük cuppant is a kortyhoz. Gyökeret ver a lába, most hasít belé, hogy nagynénje házacskája épp e helyen állt, a Péterfia utca 20. hátsó traktusán, s szin-te négyzetméterre ott téblábol most az egykori szoba helyén, ahol délutánonként, vasárnap habos kávéra várták, majd estig forgatták az ördög bibliáját.

Rég lebontották már azt a házat, csak a diófa árvalkodott még hosszú ideig az elhanyagolt, üres telken, s ha a belvárosba jött öreg kocsijával, alálhúzódott, mint gyermekkorában, ha indiánosat ol-vasott. Rezignáltan szemlélte a sietős építkezést is – kerítésén a „Hazát építs, ne plázát!” felirat-tal –, s hogy Atlantisza újabb darabját sülyesztik el szorgalmasan gyors kezek.

Hát ezért nem járt oly sokáig atyánkfia a plázában! De a habos kávé illata, az övé, ott a Péter-fia 20.-ban, átlengett az időn.

■ OZSVÁTH SÁNDOR

mtv

Útmutató címmel ökumenikus műsort közvetít a Magyar Televízió ja-nuár 7-én, vasárnap az egyes csatornán 10.30-tól. Ismétlés: a kettes csa-tornán 13.30-tól. A műsor témája az újat kezdés lehetősége. Az adás-ban Békési Sándor református teológiai dékán, Ittész János evangélikus el-nök-püspök, Jelenits István piarista pap tanár és Schweitzer József nyugalmazott főra-bi gondolatait hallhatjuk. Szerkesztő: Nagy László; rendező: Nemes Takách Ágnes.

Felvétel az Evangélikus Hittudományi Egyetemre a 2007/2008-as tanévre

Egyházunk lelkészeinek és hittanárainak képzése az Evangélikus Hittudományi Egyetemen folyik. Várjuk azok jelentkezését, akik Jézus Krisztusban hisznek, és elhívást éreznek arra, hogy az evangélikus egyházban szolgáljanak. Az Evangéli-kus Hittudományi Egyetemen a képzés lehetőségei a következők:

- A) Nappali tagozaton a *lelkési szolgálatra felkészítő egyetemi szintű (osztatlan) teológiai* tanulmányok. A tanulmányi idő hat év. A képzés helye: Budapest.
- B) Nappali tagozaton *bachelor szintű katekéta-lelkipásztori munkatárs* alapszak. A ta-nulmányi idő három év. A képzés helye: Budapest.
- C) Nappali tagozaton *bachelor szintű katekéta-lelkipásztori munkatárs* alapszak. A ta-nulmányi idő három év. A képzés helye az EHE-nek a Nyíregyházi Főiskolára kihelyezett tagozata.
- D) Nappali tagozaton *bachelor szintű kántor* alapszak. A tanulmányi idő három év. A képzés helye: Budapest.

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem *felvételi rendje* a következők:

A felvételi (szerzett) pontszámot a *magyar nyelv és irodalom*, valamint a *hittan* tan-tárgyból tett középszintű érettségi eredménye határozza meg. (A nyíregyházi ki-helyezett tagozaton a hittanérettségi kiváltható történelemérettségivel, a kántor alapszakon pedig ének-zene érettségivel.)

Hittan tantárgyból érettségi vizsgát azokban a középiskolákban lehet tenni, amelyek helyi tantervében a hittan tantárgy szerepel. Akinek világi középiskolá-ban nincs módja hittanérettségit tenni, vendégtanulói jogviszonyt létesíthet olyan egyházi iskolával, amelyben a hittan érettségi tárgy. A vendégtanulói jogviszony nem jár óralátogatási kötelezettséggel, azonban a négy év anyagából az érettségi vizsgát megelőzően osztályozóvizsgát kell tenni. Akinek eddig nem állt módjában hittan tantárgyból érettségi vizsgát tenni, felvételi vizsgát tesz az Evangélikus Hit-tudományi Egyetemen a középiskolai evangélikus hittantanterv anyagából.

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem a felvételt *alkalmassági vizsgához* köti. Ennek főbb szempontjai a következők: 1. beszédtechnika; 2. ének, zenei hallás; 3. kommunikációs készség; 4. pszichológiai alkalmasság; 5. érdeklődés a keresz-tény egyház élete iránt; 6. motiváció; 7. elkötelezettség a keresztény élet folytatá-sa mellett. Ezenkívül a kántor szak alkalmassági vizsgájáról *dr. Finta Gergelytől* (tel.: 20/824-4900), a nyíregyházi kihelyezett képzés alkalmassági vizsgájáról *dr. Cser-háti Mártától* (tel.: 20/824-2432) kérhető információ.

A hozott pontok kiszámítása a magyar nyelv és irodalom, történelem, mate-matika, idegen nyelv és választott tárgy utolsó előtti év végi és utolsó félévi ér-demjegye, valamint az érettségi átlaga alapján történik.

Az emelt szintű érettségi vizsgáért felvételi tantárgyanként 7, a nyelvtudásért legfeljebb két nyelvből középfokú C típusú államilag elismert nyelvvizsga esetén 7, felsőfokú C típusú nyelvvizsga esetén 10 pluszpont jár.

Az EHE rektori hivatalában beszerezhető saját jelentkezési laphoz a következő ok-mányokat kell mellékelni: 1. születési anyakönyvi kivonat; 2. érettségi bizonyít-vány; 3. felsőfokú iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány, ha van; 4. orvosi bi-zonyítvány, amely igazolja, hogy a jelentkező felsőfokú tanulmányokra alkalmas; 5. keresztelési bizonyítvány; 6. legalább két évvel korábbi konfirmációt igazoló bi-zonyítvány; 7. kézzel írott részletes önéletrajz, mely feltárja a jelentkező családi és szociális körülményeit, gyülekezetével való kapcsolatát, valamint a jelentkezés in-dítékait; 8. az elmúlt két évben végzett egyházi szolgálatairól (az illető gyülekezet lelkésze által) kiállított bizonyítvány; 9. az esetleges állami (vagy azzal egyenérté-kű) nyelvvizsga bizonyítványa; 10. a jelentkező nevére megcímzett és felbélyegzett normál méretű boríték. Az okmányokat eredetiben kell beküldeni, de indokolt esetben hiteles másolatban is lehet mellékelni. A másolat „egyházi használatra” megjelöléssel az egyházközségi lelkész által is hitelesíthető.

A felvételhez szükséges annak a lelkésznek a jelentkező alkalmasságára vonat-kozó ajánlása, aki az illetőnek az utóbbi időben a lelkipásztorra volt. Az ajánlás a lelkész a kérvénnyel egyidejűleg küldje meg külön levélben közvetlenül az EHE rektorának címezve.

A fentiek szerinti, mellékletekkel ellátott, kitöltött *jelentkezési lap*nak, valamint a *piros postautalványon feladott 3000 Ft* felvételi eljárási díjnak *2007. február 15-ig* kell az Evangélikus Hittudományi Egyetem Rektori Hivatalába beérkeznie (1141 Buda-pest, Rózsavölgyi köz 3.; tel.: 1/469-1051; 1/383-4537).

Az alkalmassági és az esetleges hittan tantárgyi felvételi vizsgára 2007. július 2–3-án kerül sor.

A Magyarországi Evangélikus Egyház hittantanterve megtalálható az *Evangélikus Közlöny* 2004. július 30-ai számában, mely hozzáférhető a lelkési hivatalokban. A gimnáziumi hittantankönyvek beszerezhetőek a Luther Kiadó könyvesboltjá-ban (1085 Budapest, Üllői út 24.; tel.: 1/317-5478; 1/486-1228).

DR. CSEPREGI ZOLTÁN rektor

Logó és Logosz

Marketing az egyházak szolgálatában

► „Bárány. Talán még serleg” – ennyiben sikerült egy általam megkérdezett presbiternek emlékezetébe idéznie a református címert. Küzdelmével nem volt egyedül: aktív protestáns gyülekezeti tagok között készített spontán interjúim alanyai közül a legtöbben nem igazán tudták meghatározni, mi is található egyházuk jelképén. A mottók, szlogenek terén némileg más ered-mény született: a többség egyáltalán nem tudott mit felmutatni. Vagy azért, mert nem is nagyon volt mit – például baptista vagy metodista vonalon –, vagy pedig éppen a bőség zavara miatt. A reformátusok között például az „Áldás, békesség”, a „Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk”, sőt a *Heidelbergi káté* első válasza és az „Erős vár a mi Istenünk” is kapott szavazatot.

Emiatt persze aligha érhet bennünket meglepetés, hiszen a magyarországi pro-tesztáns egyházak többségének tényleg nincs leegyszerűsített, stilizált jelképe (lo-gója), sem szlogenje, illetve ha van, akkor azt nemigen használják tudatosan, széles körben. Ez viszont annyiban mégiscsak különös dolog, hogy az utóbbi években már a hazai egyházak körében is igencsak felfutott a kommunikáció ügye. Szinte nincs olyan hónap, hogy ne rendeznének médiával kapcsolatos konferenciát, vagy ne szólalna meg valamelyik egyház pro-minens képviselője a kommunikáció fontosságát hangsúlyozva.

Márpedig a könnyen befogadható, frappáns logók és szlogenek a mai tö-megkultúra nyelvének kulcselemei. A posztkeresztény társadalom nyelve ez, amelyben a „Vezetni mindig élvezet” mondat vagy a sportszergyártó cég ele-gáns pipája igen sokatmondó jelentéssel bír. Kérdés persze, hogy az egyházak akarják-e ezt a nyelvet beszélni.

Görögnek göröggé?

A válasz még akkor sem egyértelmű, ha az ember olyan adatokkal szembesül, mint például a Mobilitásnak – az ifjú-sággal kapcsolatos munka módszertani központjának – a 2005-ös felmérése, amely szerint Magyarországon tíz fia-talból kilenc nem jár rendszeresen templomba. Bár valóban vérszenen fogy-nak az – egyébként reklámokon és po-puláris kultúrán nevelkedett – fiatalok, az egyházak egyik üzenete sokak sze-rint ma éppen a fogyasztói társadalom-mal szembeni alternatíva megfogalma-zása lehet. Vajon logókkal és szlogenek-kel viszont nem éppen a marketingelvű életszemléletet közvetítenék? Ha a gyü-lekezetek üzenete olyan termékké válik, mint a mosópor, akkor éppen a lénye-gét veszti el, hiába kelt nagyobb érdek-lődést.

Kritikusabb vélemények szerint azon-ban az egyházak nem ilyen nemes, hitvé-delmi okból ódzkodnak ennyre a fo-gyasztóbarátabb arculattól. A háttérben sokkal inkább egyszerűen a világ kultúrá-jától való elidegenedés áll. Pedig a keresz-ténység éppenséggel nemcsak hogy ren-dkívül gazdag képi és nyelvi szimbólu-mokban, de története során sokszor igen

Hermes Kriophorus

kreatívan élt is velük. A Krisztus utáni el-ső századokban például Hermes Kriopho-rus, a görög felisten egyes körökben nagy-jából olyan divatos volt, mint ma *David Beckham*, mégis az ő pogány ábrázolását

premium church logos Custom Logos Youth Logos Children's Ministry Logos	premium church logos > pick logo > pick color > customize > checkout
print items Stationery Bulletins Brochures Custom Design	Pick your logo: Only \$379 for many of the features of Custom Logos but at a fraction of the price.
promo items T-shirts Horizontal Banners Vertical Banners	
information FAQ's Testimonials Design Articles Color Palette Links & Resources	
Contact Us Suggestions About Us Link To Us	

használták fel – szinte egy az egyben – a jó pásztor alakjának akkori megformálá-sához. Sőt a Magyarországi Református Egyház címerében is szereplő, a feltáma-dásra utaló fönixet a kereszténység való-színűleg a korabeli római pénzekről má-solhatta – az érméken akkor a birodalom örök életét volt hivatott jelképezni. (Per-sze a főnix olyannyira populáris szimbó-lum, hogy Egyiptomtól kezdve Kínán át az egész világon elterjedt.) Ugyanígy *Luther* az evangélikusok ma is érvényben lévő Luther-rózsájának készítésekor úgy sűrítette teljes teológiáját egy pecsétnyi szimbólumba, hogy közben gazdagon merített kora kultúrájának kedvelt motí-umaiból és stílusjegyeiből.

És hogy milyen lenne a mai magyar protestáns egyházak imázsa, ha legyőz-nénk korunk tömegkultúrájával szem-beni – jogos vagy jogtalan – előítéletein-ke? Abban a szerencsés helyzetben va-gyunk, hogy ebből konkrét nyugati ta-pasztalatok segítségével némi ízelítőt kaphatunk.

Az egyház a marketingesek kezében

Három éve a brit *Christianity Magazin* pél-dául profi marketingcégeket bízott meg azzal, hogy próbaképpen tervezzenek meg egy kampányt, amely az egyházat népszerűsíti a templomba nem járók között. A szakértők azt találták, hogy a reklámokban az igazi vetélytárssal, a fo-gyasztói társadalommal szemben kelle-ne pozicionálni az egyházat. Ehhez pe-dig – úgy tűnik – saját fegyverét kellene ellene fordítani. A marketinges cégek külön egyházi logókat ugyan nem ter-veztek, képi reklámokat és szlogeneket viszont annál inkább. „Kezdj el élni, menj el gyülekezetbe!” „Nem tudod, mi-ről maradsz le” – íme két példa a verbális fegyvertárból.

Az Egyesült Államokban – ahol Eu-rópával ellentétben a kereszténység ép-pen nem hanyatlik – nem kell külsősö-ket bevonni egy ilyen gondolat kísérlet elvégzéséhez: több cég is foglalkozik egyházi vagy gyülekezeti logók és szlo-genek gyártásával. Az Ediwriter nevű vállalat például 149 dollárért tíz „eredeti” gyülekezeti szlogenötletet ígér. Mind-ezt huszonnégy órás határidővel szállít-ják. Az ár ugyan kicsit borsosnak tűnik (talán egy módosabb magyar gyüleke-zet vasárnapi perselypénze elegendő rá), de a cég ajánlása szerint egy jó szlo-gen nagyban javíthatja az adakozási kedvet is.

A logókat ennél némileg drágábban mérik. A Church Logo Galleryben ugyan már 99 dollárért kaphatunk

egyet, de csak az előre elkészített sablo-nok közül. Ha igazán egyéni, a mi szem-pontjainknak megfelelő gyülekezeti lo-góra vágyunk, legalább ezer dollárt kell rászánnunk.

A profi egyházmarketingesek szerint persze ezeken az összegeken nem éri meg spórolni, hiszen már önmagában a szlogen vagy a logó kitalálása nagyban segíthet: arra kényszerít, hogy egy kö-zösség átgondolja, melyek is a legfonto-sabb értékei, és mi az, amit a külvilág számára legfontosabb üzenetének tart. Másrészről ugyan közhely, hogy a világ felgyorsult, de azért mégiscsak igaz, vagyis az emberek kevés információ alapján, inkább gyorsan szerzett benyo-mások segítségével tájékozódnak. Ah-

hoz pedig, hogy egyház és ember között „szerelem” legyen első látásra, egyszerű, stilizált képek és tömör, frappáns mon-datok kelleneek – így az üzleti szakértők.

Hagyomány és modernitás

Hogy aztán készíttetnek-e mondjuk a magyar baptisták új logót, vagy kitalál-nak-e az evangélikusok új mottót, az persze még nyitott kérdés. A létszámuk-at tekintve gyorsan növekvő magyaror-szági neoprotestáns gyülekezetek min-denesetre – gyökerüknek megfelelően – az amerikai mintát követik: ha szelle-meskedő szlogeneket nem is, de egyszer-ű, könnyen értelmezhető logókat több-nyire előszeretettel használnak. A sze-mélyi jövedelemadóból felajánlható egy százalékért folytatott nemes, ám kemény küzdelem is változtatásokra ösztönöz-het: a katolikus egyház például sokmilli-ós kampányában rendkívül tudatosan ötvözte a hagyományosat a modernnel – címerét erőteljes képi és szöveges kon-textusba helyezte („Jót tenni jó”, „Krisz-tust hirdetjük mindenkinek”).

Református egyházi címer

Vélhetően a hagyományok megőrzése, mégis egy modernebb, fiatalosabb imázs kialakítása lehet a következő évtizedben a hazai protestáns egyházak egyik fő kihí-vása. Van honnan meríteni, hiszen ren-delkezésre áll egy több ezer éves, rendkí-vül gazdag keresztény jelképrendszer. Sőt ha az instant életérzéssel és a mene-dzserizmussal szembeni idegenkedést si-kerül leküzdeni, talán a vizuális tudomá-nyokból és a cégek marketingeseitől is le-het mit ellensni. A feladat így sem ígérkezik könnyűnek, de jól tudjuk: teher alatt nő a pálma. Amint ez képileg a – vagy fél tucat szimbólumot felvonultató – református címerbe is foglaltatott.

■ GYURA GÁBOR

Kedves Gyerekek!

► **Január 6-án, vízkereszt ünnepén Urunk nyilvános megjelenését ünnepeljük. A görög eredetű *epifánia* szó is ezt jelenti. Ezen az ünnepnapon három olyan eseményre is emlékezünk, amikor megmutatkozott Jézus dicsősége. Röviden felidézzük ezeket, majd mindehhez kapcsolódóan egy keresztrejtvényt oldhatok meg.**

Amikor Jézus megszületett Betlehemben, egy nap három bölcs jelent meg Heródes király jeruzsálemi palotájában. A zsidók királyát keresték, aki – tudomásuk szerint – megszületett. Heródes semmiről sem tudott, és nagyon megijedt. Azt hitte, hogy valaki el akarja tőle venni a trónját. Ezért előhívatta a főpapokat és az írástudókat, hogy mondják meg neki, hol kell megszületnie ennek az új királynak. Ők csak annyit tudtak a régi próféciákból, hogy ebben a júdeai Betlehem tölt be fontos szerepet. Heródes a három napkeleti bölcsnek a lelkére kötötte, hogy hazafelé újra jöjjenek el hozzá, és mondják meg, hol található az új király, mert ő is szeretné tisztelétét tenni nála. Ez azonban nem volt igaz: valójában gonoszak voltak a szándékai.

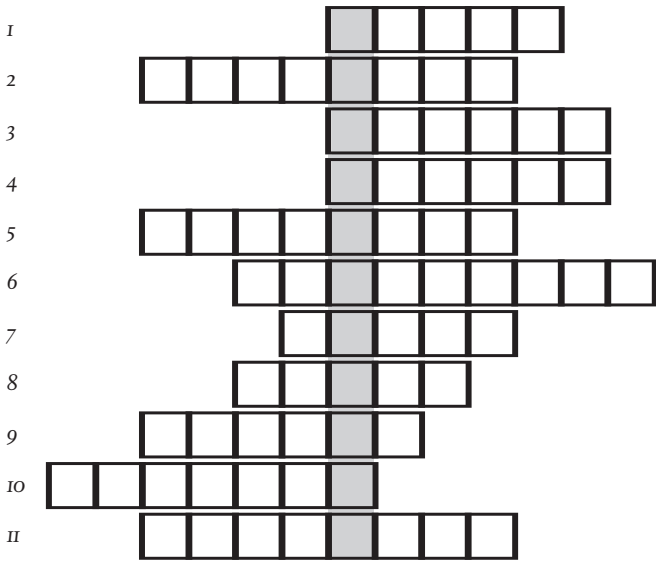
A három bölcslet a csillag elvezette a betlehemi istállóhoz. Ők a jászolban fekvő Jézusban felismerték a megszületett Királyt; aranyat, tömjént és mirhát adtak neki ajándékkba.

Amikor sok év múlva Keresztelő János a Jordán vizénél keresztelte az embereket, Jézus is odament hozzá. János őt is megkeresztelte. Akkor a Szentlélek ga-

lamb formájában leszállt Jézus vállára, és a mennyből egy hang is hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm.”

Jézus, amíg a földön járt, sok csodát tett. Ezek közül az első a galileai Kánában történt egy menyegzőn. Ott volt Mária, Jézus anyja is. A lakodalom folyamán a házigazda rémülten vette észre, hogy elfogyott a bor. Mária azt mondta a szolgálknak, hogy bármit is mond nekik Jézus, szó nélkül tegyék meg. Valóban furcsa dolgot kért tőlük: hat vizeskorsót kellett vízzel megtölteniük, majd merítve belőlük vinni a nászagnagynak a foyadékból. Ő, amikor megkóstolta, már jóízú bort ivott a kupából. A víz borrá változott! A tanítványok látták ezt, és hittek Jézusban.

- az egyik bölcs ajándéka
- lakodalom, más szóval
- a Szentlélek ebben a formában szállt Jézusra

- e folyó vízében keresztelt János
- Jézus szülőhelye
- a víz borrá...
- innen hallatszott a hang Jézus megkereszteléskor
- ő keresztelte meg Jézust
- a másik bölcs ajándéka
- ő volt a zsidók királya Jézus születésekor
- innen jöttek a bölcsök

Megfejtés: vízkereszt jelentése = az Úr ...

Mennyei szemészet

akkor menthetetlenül elvesznék az élet labirintusában. De hangzik a hatalmas kijelentés: „Mert úgy szeretett Isten a világot...” (Jn 3,16) Ezt a csodát ünnepeltük karácsonykor, s ünnepeljük, amióta élünk, évről évre. Isten szeretete megtestesült. Ebben a szeretetben minden lehetségessé válik. Csakhogy ezt nem elég úgy elfogadni, mint egy betanult vallási tételt. Nem elég időről időre kimondani: Hiszem! Vallom! Igyekezem! A nagy kérdés, hogy mi történik közben a szívemben, mi látszódik mindebből az életemben. Vagyis hogy valóban látom-e Jézust ott járni előttem? Vagy még mindig nem látom, mekkora szükségem van rá?

Isten megoldotta a mi nagy dilemmánkat, amelyet Pál apostol így fejez ki: tudom a jót, és teszem a rosszat (lásd Róm 7,19). Elküldte Jézust köznék, ide a Földre. Hogy felismerve magunkban ezt a nagy ellentmondást, legyen kihez folyamodnunk segítségért. Ott örvendeztünk nemrége a betlehemi jászol körül, megajándékozva és ajándékokat osztva. Már magától a tényről is jobbakk lettünk, hogy van karácsony. Rányílt a szemünk a magányos, a beteg, a gyászoló, a hajléktalan embertársra, és annyira akartunk valamivel segíteni rajtuk. Régi történeteket hallgatva hányszor mesélték apák, nagyapák, hogy arra az egy estére a lövészárkokban is elhallgattak a fegyverek.

Isten szeretete érintgeti a szíveket szünet nélkül, de karácsony éjszakáján különösen is. Számunkra azonban, akik Jézus nevére nevezte-tünk, a karácsony nem olyan ünnep, amelyre megint egy évig kell várni, hogy majd újra meg-mártózzunk egy kicsit jószágunk vízében. Ránk több bízatt.

Jézusban számunkra olyan forrás fakadt, amelyből állandóan, naponta meríthetünk. És nem csupán a magunk vagy azok számára, akik közel állnak a szívünkhöz. És nemcsak lehetőségünk, hanem feladatunk is meríteni ebből a forrásból, inni vízből, aztán továbbnyújtani a korsót. Mindenkinek, akivel csak érintkezünk, tartósan vagy futólag. Amíg csak élünk a földön. Korhatár nélkül. Gesztusban, szóban, cselekedetben. Ezt jelenti: nekem mindenkihez jónak kellennem – mert Isten is végtelenül jó hozzám.

Erre a szüntelen jósjára egyetlen ember sem képes magától – ezért van olyan nagy szükségem arra a Jézusra, akit karácsonnyal nem hagytam magam mögött, hanem ott tiündököl előttem hűsvét magyogásában. És addig is, amíg a Feltámadottal majd valóságosan találkozom, a hűsvét felé vezető böjti úton is szoros

kapcsolatban lehetek vele. Nem kötelező, de jó lenne, ha így lenne. Nekem lenne jó. Meg közben azoknak is, akikkel érintkezem. Am ha mindezt be is látom, még egyáltalán nem biztos, hogy magamévá is tudom tenni, mert nem látom tisztán a bennem levő, tőle elválasztó akadályokat.

Ilyen akadály több is van bennünk, de talán ezek közül az egyik legnagyobb az, hogy nekünk van egy külön, saját igazságunk, amelyet Isten igazsága elé helyezünk, a másik pedig, hogy kettős mércével mérünk. Amit mi teszünk, mi mondunk, mindig jogos – ugyanaz a másik emberről egészen más elbírálás alá esik. Ettől a vaksiságtól vagyunk aztán elégedetlenek, békétlenek.

Isten úgy teremtett minket, hogy szorosan egymásba szőtte az életünket azokéval, akik velünk egy időben élnek ezen a földön, de azokéval is, akik valaha éltek, és valaha élni fognak. Az előttünk élők, még ha nem is ismertük őket, bizonyos értelemben meghatározzák mánkat, ugyanígy, ahogy mi is meghatározzuk a majd utánunk következőket. Akikkel pedig most közös levegőt szívunk, azokkal szemben napon-

kénti felelősségünk van, akárcsak nekik velünk szemben. Hiába a mentegetőzés, hogy mi aztán semmit nem tehetünk a világért, nem rajtunk múlik, hogy olyan sok a nyomorúság, a szenvedés a földön. Isten nem vár tőlünk többet, csak annyit, amennyit a magunk kis világában meg tudunk tenni azért, hogy ott kiformálódhasson egy darabka Isten országa. Akkor hangozhat el a szó felettünk: „Jól van, jó és hű szolgálóm, a kevésen hű voltál...” (Mt 25,21) Ehhez kell az a bizonyos jószág, függetlenül a viszonzástól.

Hogy jobb belátásra tudjunk jutni ebben a nehéz kérdésben, Isten úgy rendelkezett, hogy akkor lehet belső békességünk, ha egymásnak maradéktalanul megbocsátunk, meg hogyha nem érdeme szerint vagy elvárásaink függvényében bánunk a felebaráttal, hanem korláto-

HETI ÚTRAVALÓ

Akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai. (Róm 8,14)

Vízkereszt ünnepe után az első héten az Útmutató reggeli és heti igéi Isten gyermekeit az élő Igéről és a keresztségről tanítják a Szentlélek világosságában, mivel minden kegyelmet nyert bűnös a megtérésekor megkapja az Atya-Fiú Lelkének az ajándékát. „Az a megtérés, amikor hiszem Isten igéjét, amely vádol, hogy Isten előtt elkárhozott bűnös vagyok. És mégsem esem kétségbe, hanem Krisztusra hagyatkozom. Kegyelmet, segédelmet nála keresek, s találok is!” (Luther) Vízkeresztkor Isten s a vele egylényegű Krisztus dicsősége jelent meg e világban: „Az Ige testté lett, közöttünk élt, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét...” (Jn 1,14) Urunk megkeresztelkedésekor jelen volt a teljes Szentháromság: megnyílt a menny, és Jézus „látta, hogy Isten Lelke galamb formájában aláereszkedik, és őred száll”. S onnan halatszott e kijelentés: „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm.” (Mt 3,16.17) Krisztus dicsőségének hordozói e világban a keresztények, ha értelmes istentiszteletként odaszánják egész életüket Isten akarata cselekvésének, „hogy megítélhessék: mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes” (Róm 12,2). Mindezt az ő Lelkének a vezérlete alatt felismerhetjük, ha józanul gondolkozunk a tőle kapott hit mértéke szerint, és kegyelmi ajándékainkkal a gyülekezet egysége érdekében szolgálunk! A zsidó Péter apostol a pogány Kornéliusz házában a szemtanú hitelességével hirdette az Úr Jézus halálának és feltámadásának örök evangéliumát, s az igehallgatás közben megkapták a Szentlélek ajándékát. Ma sincs másként; a hit hallásból van a Krisztus beszéde által! Péter „úgy rendelkezett, hogy keresztelkedjenek meg a Jézus Krisztus nevében” (ApCsel 10,48). Ennek egyik előképe a választott nép csodás átkelése: az Úr szövetségládája a folyó közepén a közöttük lévő élő Űristent jelképezte, „és mindaddig száraz volt a meder, amíg az egész nép mindenestül át nem kelt a Jordánon” (Józs 3,17). Pál a tévtanításoktól félti mindazokat, akik megismerték Isten titkát: „Mivel tehát már elfogadtátok Krisztus Jézust, az Urat, éljete is őbenne.” És „erősödjete meg a hit által” (Kol 2,6.7) Az „együgyű” kisgyermek példaképeink lehetnek Isten országának hittel, ajándékként való elfogadásában: „Ekkor átölelte és kezét rájuk téve megáldotta őket” (Mk 10,16) igéjével. Így szól az Úr: „Nem olyan-e az én igém, mint a tűz (...)?” (Jer 23,29) S Jézus válasza: „Azért jöttem, hogy tüzet bocsássak a földre...” Az evangélium meghasonlást támaszt még a legkisebb közösségben is; Jézus neve megosztja az embereket: „Meghasonlik az apa a fiával (...), az anya a leányával” (Lk 12,49.53), ha nem az Isten élő Lelke „úzi” mindannyiukat, „aki által kiáltjuk: »Abbá, Atya!»” (Róm 8,15) Imádkozzunk titokban és tömören: „Mi Atyánk...” (Lásd Mt 6,9–13) „Ilyen egyszerűen tanítsa reá a családfő háza népét...” (Luther) „Mi Atyánk, (...) / Dicsőség itt és odafenn / Néked, jó Istenünk! Ámen.” (Lásd EÉ 72,1–9!)

■ GARAI ANDRÁS

pott sokéves könyörgésére. „Egymásra vagyunk utalva valamennyien” – ez a felismerés járta át gondolatait, szíve pedig szabaddá vált a teljes és tökéletes megbocsátásra. Ennél nagyobb ajándékot nem kaphatott volna – mondta. Igen, ez bizonyára így van, mert a harag, az engesztelhetetlenség önmegézés akkor is, ha komoly ok van rá.

Ebből a kölcsönös egymásra utaltságból adódóan Isten bocsánata az én megbocsátással szoros kapcsolatban van. János evangéliuma szerint a feltámadt Jézus ezt a kijelentést tette tanítványainak: „A kiknek megbocsátjátok a bűneit, azok bocsánatot nyernek, akiket pedig megtartjátok, azoknak a bűnei megmaradnak.” (20,23) Addig nem bocsát meg az ellenem vétkezőnek, amíg én nem tudok annak megbocsátani! Ekkora felelősség hárul rám? Ami még felebarátom örök életére is kihatással lehet? Vagy ez a felelősség csak a felszentelt papoké lenne, úrvacsoraosztáskor? Nem valószínű.

Talán úgy látom, hogy az, amit ellenem elkövettek, olyan nagy bűn, hogy arra nem lehet bocsánat. Csakhogy Isten nem tesz különbséget kis bűn és nagy bűn között, kicsit pedig, tagadhatatlanul, én is rendszeresen elkövetek. Így aztán én is újra meg újra rászorulok Isten és a másik ember bocsánatára. Ez bizony nemcsak az a bűn tud gyötörni, amely ellenem irányul, hanem az is, amely engem terhel másokkal szemben. Ez sokszor még amannál is jobban. Akárhogy is forgatom a szót, amit egyszer Isten a bűnről kijelentett, az megfellebbezhetetlen. Az pedig, amit ennek elrendezésére megcselekedett, lélegzetelállító csoda. Ha ez egyszer úgy igazán eljut a tudatunkig, lehetetlen, hogy megmaradjunk az engesztelhetetlenség állapotában.

A böjti útra térve mindannyiunknak jót tesz a mennyei látásvizsgálat. Nem a saját szemünkben levő gerenda okozza-e, hogy fordítva látjuk a valóságot, és a más szálkáját véljük gerendának? Nem szorulunk-e rá a csak Jézusnál vételezhető gyógyító írta, hogy lássunk? Vagy szemüvegcsereére, hogy tisztábban kivehessük az apróságnak tűnő részleteket is?

Arra azonban fel kell készülnünk, hogy a látás nem jelent maradéktalan örömet. Homályhoz szokott szemünk belesajdulhat a fénybe, amelyet a világ világossága áraszt. Fájni kezd, amit elrontottunk, amit elmulasztottunk, amit elkövettünk; kicsitve zsugorodik, amit korábban nagyra láttunk. Mégse riadjunk vissza a szemvizsgálatról. Mindent, amit így felismer-tünk – mint békétlenségünk, örömtelenségünk okát –, odavihetünk a kereszt alá. És vigyük is oda, kérve, hogy Urunk mindent láttasson meg velünk, ami akadályozhatja böjti utunk végén a feltámadott Jézussal való találkozást.

■ SZÁNTÓ VILMOSNÉ

Felhívás

Német protestáns egyházi napok 2007

A 31. német protestáns egyházi napokra 2007. június 6. és 10. között Kölnben kerül sor. Erre a kiemelkedő eseménysorozatra több mint százezer résztvevőt várnak, akik mintegy kétezer-ötszáz különféle rendezvény közül válogathatnak.

Az ökumenikus tanácson keresztül jelentkező száz magyar résztvevőnek nemcsak privát szállást biztosítanak térítésmentesen, hanem a részvételi díjat is elengedik, és szerény étkezést biztosítanak a számukra. Az utazást mindenkinek magának kell megszerveznie és kifizetnie. Mivel a kedvezményes helyek csak korlátozott számban állnak rendelkezésre, kérjük, hogy csak azok jelentkezzenek, akik más módon (például testvéregyházi vagy testvér-gyülekezeti meghívás révén) nem tudnának részt venni az egyházi napokon.

Amennyiben gyülekezeti csoportok vagy egyéni résztvevők Kölnbe kívánnak utazni, kérjük, hogy 2007. január 31-ig jelentkezzenek e-mailben a tibor.gorog@lutheran.hu címen vagy írásban a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa címén (1117 Budapest, Magyar tudósok krt. 3.; tel.: 1/371-2690), illetve faxon az 1/371-2691-es budapesti számon a név, a cím, a telefonszám, az e-mail cím és a kiutazók számának megadásával.

Megalapították a Déli Egyházkerület Tessedik Sámuel-díját

A Magyarországi Evangélikus Egyház Déli Egyházkerületének Közgyűlése megalapította a Tessedik Sámuel-díjat. A kitüntetést 2007-től évente egyszer ítélik oda az év déli kerületi lelkészének, pedagógusának, illetve diakóniai munkásának.

Az a lelkész kaphat Tessedik-díjat, aki érzékelve közösségének lelki szükségleteit és környezetének kihívásait, a gyülekezetépítés, az igehirdetés, a tanítás vagy a lelkigondozás területén olyan kiemelkedő munkát végzett az adott évben, amely közösségének lelki és szellemi épülésére szolgált, bátorított a keresztény hit megvallására és megélésére, és amely munka iránymutató lehet a tágabb környezet számára is.

A pedagógusok közül az kaphat Tessedik-díjat, aki az adott évben kiemelkedő oktatói és nevelői tevékenységet folytatott; példát mutatott a tanulók számá-

ra a nyitott, felelős, elkötelezett keresztény életvitel és a közös európai értékek ápolása terén; aki elismerést vívott ki pedagógiai műhely létrehozásával vagy működtetésével, iskolai, illetve kollégiumi közösség ápolásával és építésével.

Diakóniai munkásként az részesülhet az elismerésben, aki az adott évben kiemelkedő módon gondoskodott a reá bízottak testi és lelki épüléséről; szolgálatával a keresztény életvitel példáját mutatta szűkebb és tágabb környezete számára; tevékenysége bátorított a keresztény hit megvallására és megélésére.

A Tessedik-díj éremplakettjét a kerületi közgyűlés felkérése alapján a Déli Egyházkerület hűségérmének megalkotója, Várhelyi György szobrászművész fogja elkészíteni.

► EvÉlet-infó

ISTENTISZTELETI REND / 2007. január 6. – Budapest

Vízkereszt. Liturgikus szín: fehér.

Lekció: Ézs 60,1–6; Ef 3,2–6. Alapige: Mt 2,1–12. Énekek: 185., 186.

I., Bécsi kapu tér de. 11. (úrv.) Bence Imre; **II., Hűvösvölgyi út 193., Fébé** de. 10. (úrv.) Veperdi Zoltán; **II. Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** du. 6. Fodor Viktor; **Csillaghegy–Békásmegyér, III., Mező u. 12.** de. 10. Gálos Ildikó; **V., Deák tér 4.** de. 11. (úrv.) Smidéliusz Gábor; du. 6. Gerőfi Gyuláné; **VII., Városligeti fasor 17.** de. 11. (családi) Szántó Enikő; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. Kertész Géza; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. fél 11. Wiszkidenszky András; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 11. (úrv.) Czöndör István; du. 6. dr. Joób Máté; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** du. fél 7 (úrv.) dr. Bácskai Károly; **XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. Kendeh György; **Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom)** du. 6. Bátovszky Gábor; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél 11. Blatniczky János; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de.10. Széll Bucsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. Győri János Sámuel; du. 6. (áhitat) Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. Solymár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** du. 6. Endreffy Géza.

ISTENTISZTELETI REND / 2007. január 7. – Budapest

Vízkereszt után 1. vasárnap. Liturgikus szín: zöld.

Lekció: Ézs 42,1–9; Róm 12,1–5. Alapige: Lk 2,41–52. Énekek: 371., 361.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; de. 10. (német, családi) Andreas Wellmer; de. 11. (úrv.) Balicza Iván; du. 6. Bence Imre; **II., Hűvösvölgyi út 193., Fébé** de. 10. (úrv.) Herzog Csaba; **II., Modori u. 6.** de. 3/4 11. Sztójánovics András; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** de. fél 10. (úrv., családi) Fodor Viktor; **Csillaghegy–Békásmegyér, III., Mező u. 12.** de. 10. Donáth László; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. Hokker Zsolt; **Újpest, IV., Lebstüick M. u. 36–38.** de. 10. (úrv.) Solymár Péter Tamás; **Káposztásmegyér, IV. Tóth Aladár út 2–4.** de. 9. (úrv.) Solymár Péter Tamás; **V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv., családi) Lacknerné Puskás Sára; de. 11. (úrv.) Gáncs Péter; du. 6. Smidéliusz Gábor; **VII., Városligeti fasor 17.** de. 11. (úrv.) Aradi György; **VIII., Üllői út 24.** de. fél 11. Kertész Géza; **VIII., Rákóczi út 57/a** de. 10. (szlovák) Szpisák Attila; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. Kertész Géza; **VIII., Vajda P. u. 33.** de. 9. (úrv.) Smidéliusz András; **IX., Gát utcai római katolikus templom** de. 11. (úrv.) Szabó Julianna; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. fél 11. (úrv.) Smidéliusz András; **Kerepesi út 69.** de. 8. (úrv.) Gazsóné Verasztó Teodóra; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. (úrv.) Blázy Árpádné; de. fél 10. (úrv., családi) dr. Joób Máté; de. 11. (úrv.) Blázy Árpádné; du. 6. (vespera) Blázy Árpád; **XI., Németvölgyi út 138.** de. 9. Blázy Árpád; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) Balicza Iván; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) dr. Bácskai Károly; de. fél 12. (úrv.) Keczkó Pál; **XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. Kendeh György; **XIII., Frangepán u. 41.** de. fél 9. Kendeh György; **Zugló, XIV., Lőcsei út 32.** de. 11. (úrv.) Gazsóné Verasztó Teodóra; **XIV. Gyarmat u. 14.** de. fél 10. Gazsóné Verasztó Teodóra; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 10. (úrv.) Kendeh K. Péter; **Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom)** de. 10. Bátovszky Gábor; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. (úrv., családi) Johann Gyula; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél 11. (úrv.) Blatniczky János; **Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24.** de. 9. (úrv.) Blatniczky János; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. (úrv.) Kősa László; **Rákosskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél 11. (úrv.) Kősa László; **Rákoscaba, XVII., Péceli út 146.** de. 9. (úrv.) Eszlényi Ákos; **Rákosliget, XVII., Gőzön Gy. u.** de. 11. (úrv.) Eszlényi Ákos; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. (úrv.) dr. Korányi András; **Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom)** de. 8. (úrv.) dr. Korányi András; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. (úrv.) Széll Bucsú; **XIX., Hungária út 37.** de. 8. (úrv.) Széll Bucsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. (úrv.) Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. (úrv.) Solymár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** de. 10. (úrv.) Endreffy Géza; **Budakeszi (református templom)** de. fél 9. Keczkó Pál.

■ Összeállította: BODA SZUSZA

A MAGYAR ÖRÖKSÉG DÍJJAL KITÜNTETETT

Evangélium Színház

Duna Palota (Budapest V., Zrínyi u. 5.) színpadán

Szabó Magda Szent Bertalan nappala

című történelmi játéka két részben *Udvaros Béla* rendezésében

ELŐADÁSOK:

Január 13., szombat: délután 4 óra; január 14., vasárnap: délután 4 óra

Jegyárusítás január 8-án, 10-én és 12-én 14–18 óra között

a Duna Palota portáján: 1/235-5500.

Helyárak: 2000, 1500, 1200 Ft

A kereszt gyümölcse

Tizenöt éves a Szőlőtő Alapítvány

Györkönyben a karácsonyi készülődés szép ünnepi alkalmammal egészült ki. December 20-án a Szőlőtő Alapítvány fennállásának tizenötödik évfordulóján népes vendégsereg gyűlt egybe a rehabilitációs otthon udvarán egy életnagyságú kereszt körül. Az egyik gondozott, *Frank István* alkotása erre az alkalomra készült el. Alkotójának Istenbe kapaszkodó hitvallását fejezi ki a kereszt fölött olvasható prófétai idézet: *„Ne félj, mert megváltottalak...”* (Ézs 43,1)

Ez az igei biztatás és Megváltónk keresztje állt valóságosan és jelképesen is a jubileumi hálaadás középpontjában. Mert *Hidasi György* és felesége lélekben Krisztus kereszttjére tekintett áldozatos szolgálata során, amellyel létrehozta és fejlesztte a gyógyulni szándékozó alkoholbetegek hajlékát. Több mint két évtizede kezdték a munkát. Először az érintett családok tagjait keresték fel és nyújtottak számukra segítséget; később szervezett keretek között, alapítványi formában segítettek a szenvedély rabságában vergődőket a kiút megtalálásában.

Azóta jóval több mint száz ember talált itt menedéket, otthont, munkalehetőséget. És ami a legfontosabb: sokan szabadultak meg az alkoholizmus poklából. Munkájukat nagy emberi erőfeszítéssel, kitartással, különböző pályázatok elnyerésével, magánszemélyek és cégek adományaival és legfőképpen a Magyarországi Evangélikus Egyház támogatásával sikerült a mai színvonalra emelni.

A Szőlőtő Alapítvány nevében hordozza a krisztusi igazságot: *„...nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.”* (Jn 15,5; Ká-

roli-fordítás) Erről beszélt *Hafenschér Károly*, az Országos Egyházi Iroda igazgatója, a Szőlőtő Alapítvány kuratóriumának tagja. Az itt folyó színvonalas lelki és szakmai munkát méltatta az egyik alapító, *dr. Csepregi András* lelkész is.

Az alapítvány létrejöttével szinte egy időben került a györkönyi gyülekezet élére *dr. Zsednai Józsefné* lelkésznrő, aki az ünepségen személyes tapasztalatai, élményei mellett az igazi Szőlőtőre, Krisztusra irányította a figyelmet. A gondozottak részéről *Bölcs István* fejezte ki köszönetét azért a munkáért, melyet az alapítvány

vány gyümölcsöseiben. Az egész éven át tartó munka leglátványosabb része a betakarítás, a gyümölcssszedés. Ekkor válik kézzel foghatóvá a befektetett fáradság: a meggy, cseresznye, barack, szilva és alma sokféle fajtája kerül innen eladásra vagy lekvárnak, aszalt gyümölcsnek való feldolgozásra.

A terápiás munka lelki foglalkozásokkal egészül ki. Személyes és közös beszélgetések során tárul fel a múlt, és rajzolódik ki a jövő. Újra megbecsült, egészséges emberként élni és dolgozni: ez a rehabilitáció célja, amelyet nagyban segít a hitbeli fejlő-

Zügn Tamás intézményvezető köszönti a vendégeket

vezetői és a személyzet tagjai végeznek sokak gyógyulásáért és lelki épüléséért.

A jelenleg itt lakó huszonegy gondozott szociális foglalkoztatás keretében munkaterápiában vesz részt az alapít-

dés. Az élő Jézus képes legyőzni a test kísértéseit, ezért még a legmélyebb nyomorúságból is van esély a szabadulásra: övele.

■ ZÜGN TAMÁS
intézményvezető lelkész

Aki „megakadályozta” a világvégét

Hermann Dávid emlékezete

Világvégejóslatokból az elmúlt esztendőben is kijutott. A Hale–Bopp-üstökössel érkező űrlények, a rossz óment jelentő teljes napfogyatkozás, halálos bolygó-együttállás a nappali égen – hallhatták a szenzációs bejelentéseket. Ezek a csillagászati események azonban a valóságban semmilyen veszélyt nem jelentettek a Földre és élővilágára, és csodák csodájára a világvége is elmaradt.

A félreinformálás és hisztériakeltés mögött három alapvető erő munkálkodik. Az első a szenzációkeltésben, ezáltal nagyobb nézettség, illetve magasabb eladott példányszám elérésében akár az igazság eltorzítása árán is érdekelt bulvármédia. Másodikként a gyakran emberéleteket is könnyen a „szent ügynek” áldozó vallási szektákat említhetjük. A harmadik az anyagi boldogulás reményében nagy tömegeket megtévesztteni képes jóvendőmondó áltudósok, az asztrológusok csoportja. Persze semmi nem új a nap alatt. *„Es sok hamis próféta támad, a kik sokakat elhitetnek”* – olvashatjuk az Újszövetség sorait (Mt 24,11; Károli-fordítás).

A 17. század közepén egy Szászországban, Schneebergben született, a lipcsei és erfurti egyetemen tanult tudós érkezett a felvidéki Eperjes városába. *Hübner Izrael* (*Hiebner Israel*) orvosként, matematikusként, részmetzőként és csillagászként működött a korszak egyik legjelentősebb magyar városában. Kalendá-

riumokat, prognosztikonokat adott ki, lelkes híve volt a napközéppontú világképnek, és műveiben a csillagászáttal összefüggő babonás nézetek ellenében emelt szót.

Hübner néhány esztendő múltán aztán Erdélybe, Nagyszeben városába költözött. A korábban az áltudománnyal a harcot felvevő csillagász nézetei hatalmas változáson mentek át. Az 1654. esztendőre szóló – 1653-ban megjelentetett – kalendáriumában egy ekkor bekövetkező napfogyatkozás, illetve a két évvel korábban feltűnt fényes üstökös hatásaként az emberiség számára szörnyű csapásokat prognosztizált, 1666-ra előrevetítve pedig a világvégét hirdette.

A babonás fantazmagóriáknak azonban nemcsak manapság, hanem abban az időszakban is akadtak hiteles cáfolatai. A kor lutheránus értelmiségének súlyát jelzi, hogy Hübner esetében két evangélikus lelkész szentelt külön írásművet arra, hogy megkérdőjelezze a világvégeről szóló jóslat valóságtartalmát, állításait pedig elutasítsa. A nagyszebeni *Hutter György* 1665-ben írt műve kéziratoss formában terjedt, míg *Hermann Dávid* cáfolata 1656-ban német földön, Herbornban került ki a nyomdából.

Hermann Dávid Erdélyben, a lutheránus szászok egyik jelentős nagyvárosában, Medgyesen született. A család tradícióit folytatva őt is evangélikusként keresztelték meg. Jogi végzettséget szer-

zett, és szülővárosának jegyzőjeként dolgozott. Életében azonban jelentős váltás következett be. Isten hívására a lelkészi pályát választotta, és egész hátralevő életében Medgyes és Szászsebes székek településein szolgálta az Urat.

1648-ban Szászegerbegy papja lett – megszervezve és helyreállítva a pusztuló közösséget és egyházi infrastruktúrát. A település egyben élete tragédiájának is színhelye: 1651-ben ott hunyt el felesége, *Sanger Sára*, 1652-ben pedig szeretett fia, *Hermann Sámuel*. A családi tragédián túl lépve Hermann Dávid Muzsnán vállalt lelkészi állást, majd 1655 körül Szászsebesre került. 1668-ban Nagybaromlakának lett a lutheránus papja, ahol 1682-ig, haláláig töltötte be hivatalát.

Termékeny szerzőként is nyilvántartják. Bár nyomtatásban csak a már említett, a közeli világvégét cáfoló műve jelent meg, kézíratos formában közel tucatnyi írást hagyott az utókorra. Ezekben egyrészt a kor fontosabb történelmi eseményeiről emlékezik meg, másrészt az erdélyi szász lutheránusok egyházszervező munkásságával, egyházának helyzetével foglalkozik.

Az áltudományos nézetek ellen harcot hirdető, az erdélyi evangélikusság egyik nagyszerű képviselőjeként tevékenykedő Hermann Dávid háromszázhuszonöt esztendeje, 1682-ben Nagybaromlakán hunyt el.

■ – REZSABEK –

Új év, új elvárások, új tervek

Egyházunk portálrendszere betöltötte a negyedik életévét. Természetesen ez már nem az első rendszer, hiszen az „evangelikus internet” indulása óta is el-telt már tíz esztendő. Az utóbbi időszakban talán éppen a négyévnyi működés miatt szaporodtak meg a portál frissítésére irányuló, hozzám is eljutó észrevételek. Mint ahogyan a véleményt közlők szándéka, úgy a változtatások igénye is különböző, néhány fontosabbat sorolok most fel.

Egyre nagyobb az igény egy hírmodul indítása iránt; többen szeretnék frissíteni a portál megjelenésén, interaktív lehetőségeket igényelne több látogatónk

lönbözhet, különbözik is mások ízlése, így többen jelezték, hogy más design, más szerkezetet szeretnének. Könnyebb helyzetben vannak azok, akik a portál összes lehetőségét kínáló felületet használják, ők tudnak változtatni a megjelenésen. Ugyancsak van erre módja a néhány zope-os felületen megjelenő újság szerkesztőjének. A gyűlekezeti honlapok által használt felületen velük ellentétben jelenleg nincs erre mód. Valóban megfontolandó, hogy ezen változtassunk-e.

A testvéregyházak mindegyike elindította portálján a rendszeres hírszolgáltatást; a várható események mellett a ka-

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

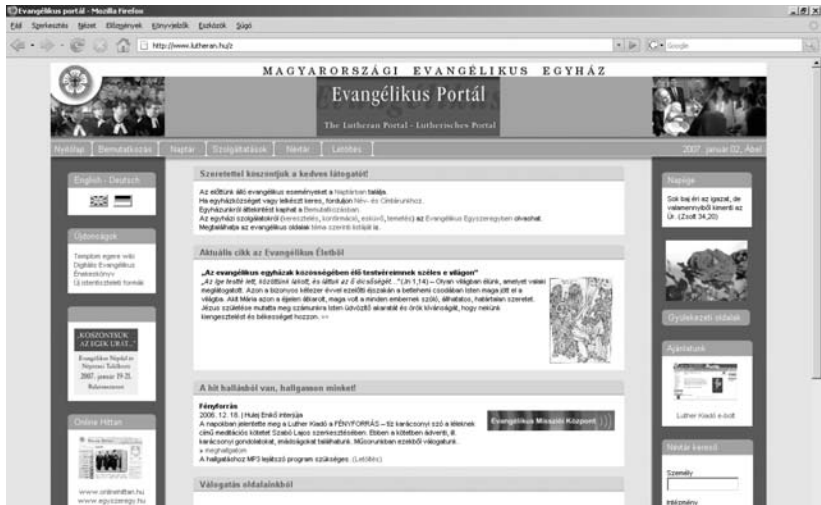
Rovatgazda: Erdélyi Károly

tervek arra vonatkozóan, hogy a híreit pillanatnyilag e-mail útján terjesztő Evangelikus Hírszolgálatra alapozva elindítsuk mi is a rendszeresen frissülő hírportálunkat.

A harmadik izgalmas kérdés az interaktivitás megjelenése. Jelenleg is van az újságok felületén mód arra, hogy az íráshoz véleményt fűzzön az olvasó, a teljes termékkínálatot használó felületeken lehetséges úrlapok használata, de be kell látnom nekem is, hogy ez ma már kevés. Felmerült már igény az iránt, hogy legyen mód blog indítására, illetve több gyűlekezeti honlap szerkesztője kérte, hogy a náluk megjelenő írásokhoz is írhasanak a látogatók kommentárt. Léteznek gyűlekezeti – a rendszeren kívüli futó – fórumok, számos levelezőlista is működik, de biztosan érdemes lenne végiggondolni a központi portálhoz kapcsolódó fórum elindítását is.

Új év kezdődött, az Internet Munkacsoport hamarosan összeállítja idei programját. A 2006-os évhez képest biztató, hogy **Bogdányi Gábor**, a munkacsoport vezetője újra be tud kapcsolódni a munkába. Folytatni szeretnék eddigi fejlesztéseinket, és minden bizonnyal a fenti elképzelések közül is meg tudunk valósítani néhányat. Csak biztatni tudom az Olvasót: ossza meg velünk ötleteit! Ha megvalósíthatók, minden bizonnyal segítségünkre lesz velük.

■ ERDÉLYI KÁROLY

is. Az igények többnyire jogosak, a megvalósítás azonban sajnos nem ennyire egyszerű. A zope-os rendszer induláskor egységes arculattal jelent meg. Ezen gyakorlatilag azóta sem történt változtatás. A mostani felület Nagyvati Zsolt munkája; én azt gondolom, tetszetős, és máig jól szolgálja a portált. Természetesen az én ízlésemről kü-

tolikus és a református portál is közöl tudósításokat, olykor publicisztikákat. Bár nálunk is fut a **Naptár** modul, ahol a várható események beharangozóit, illetve néhány, már lezajlott eseményről beszámoló rövid hírt olvashat a látogató, és az **Evangelikus Élet** bőséges hírányaga is a portál rendszerében jelenik meg, ennek ellenére jogos a hiányérzet. Vannak

myLuther vagy amit akartok

► **Vízkereszt táján megszaporodnak a tavaszdi Shakespeare mester hasonló című darabjához köthető tréfálkozások. „Mi lesz ebédre?” „Rakott krumpli... vagy amit akartok.” Mintha ez a mosolyogva odavetett felmondat önmagában hordozná a Ji Csing valamennyi bölcsességét, vagy felérne táncoló der-visek fordulatainak ezreivel, a Keresztapa örök igazságairól már nem is beszélve. „Mikor én még gyerek voltam, / Zúg a zápor, hujjahaj, / A mókáért majd megholtam, / Zúgja-búgja: hujjahaj!” – énekli a herceg bohóca Shakespeare művének végén. Azonban a történet korántsem derűsen kezdődik: két testvér hajótörést szenved, és míg egymást kölcsönösen holtaknak hiszik, ismeretlen földön kell boldogulniuk...**

Lectori salutem! Azaz üdvözlét az olvasónak – más időpontban, más lapszám-ban talán így kezdődhetett volna ez az írás. A vakszerencse – hívó emberként könnyű lenne rendes néven nevezni – azonban úgy akarta, hogy éppen a mostani **Egyház és világháló** adjon otthont ennek a cikknek, és remélem, a kedves olvasó megbocsátja, hogy az ő azonnali üdvözlése helyett e sorok írója oly könnyen Shakespeare hatására alá került. („Nézze most el úri kegy, / Mászor aztán jobban megy.”)

Ugyanakkor a fentínél frappánsabb kezdést nehéz lett volna találni, hiszen most mi is ismeretlen földre tévedtünk. Idén vízkeresztkor hivatalosan elindul az **Evangelikus Élet** első önálló internetes vállalkozása, a **myLuther** (www.myluther.hu), ezért most ennek a beharangozó írásnak az a feladat jutott, hogy felvázolja saját shakespeare-i történetünket.

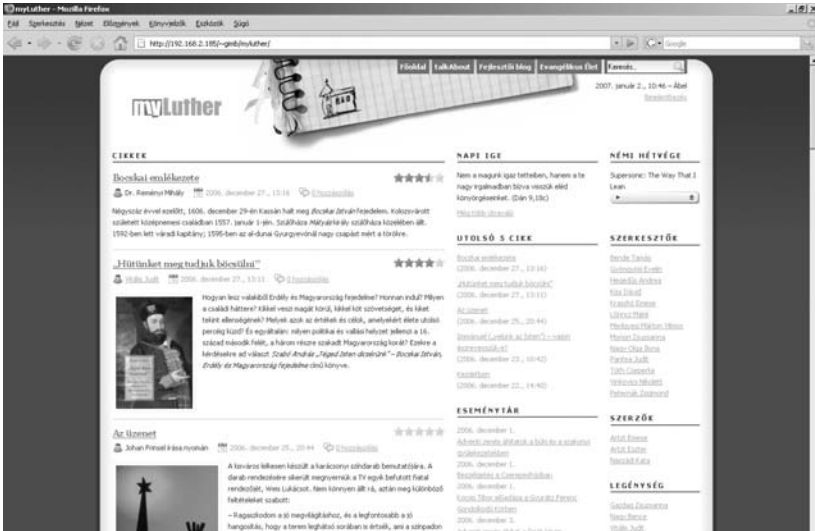
A kedves olvasó jelen számunkban egy kérdőívet talál, amelyben többek között olvasási szokásai felől érdeklődünk. Ennek eredményeiből vélhetően az fog kitűnni, hogy a fiatalok körében alacsony az **Evangelikus Élet** olvasottsága. Szerkesztőségünk tagjai megbizonyosodhattak erről az elmúlt ősszel Révfülpőn rendezett médiaműhelyen, amelyre az evangélikus középiskolákból is jöttek diákok; nekik szemmel láthatón újdonság-számba ment lapunk belsje, noha címlapját minden bizonnyal hétről hétre látják valamelyik templom iratterjesztésén. Fiataloknak is szóló újságot szerkeszteni az ő visszajelzéseik nélkül pedig igencsak nehéz. (A két testvér holtaknak hiszi egymást... – ez drámánk kezdőpontja.)

„2006-ban Te voltál az év embere” – hozta címloldalán a híres *Time* magazin decemberben. Az év embere – pontosabban személyisége – ugyanis ezúttal nem valamely kamerához optimalizált színész, a közjóért síkszázok politikusi vagy lombikjai közé vesző tudós, hanem a webes tartalmakat létrehozó –

zó is az idők szavára való odafigyelésünk bizonyítéka.

A **myLuther**-nek keresztelt projekt egy fiataloknak szóló internetes újság létrehozását tűzte ki célul; már maga e név is közös ötletelésünk eredménye („Csak a neved ellenségem, csak az...”). A létrehozandó lap mögött főként középfokú evangélikus oktatási intézmények diák újságröblből verbuvált gárda áll, így akár a különböző iskolai lapok együttműködése is megvalósulhat, az oldal pedig valóban nekik és róluk szólhat, megszólítva ezáltal egy fogékony és érzékeny generációt.

Szerkesztőségünk – amelynek több tagja már nem az iskolapadot, hanem a főiskolai katedrát hagyta ott, hogy az **Evangelikus Életet**, „élje” – meg sem próbálja mindenáron kitalálni, hogy a mai diákok mit akarnak, helyette inkább táptalajt nyújt számukra, hogy olyan újságot

Lapzártánk pillanatában egyelőre csak a tervezőasztalon – „Hogy vártam én e reggel édes arcát, / És mostan ekképp fanciesalog felém.”

blogot író, kommenteket fűző – hétköznapi emberek összessége lett. Vagyis az a közösség, amelynek tagjai számára természetes, hogy maguk is a világháló információtengerének létrehozói. Ennek az interaktivitásnak a lehetőségét pedig egyetlen nyomtatott lap sem képes biztosítani, így nekünk is nagy lépésre kellett rászánnunk magunkat. Tulajdonképpen a már említett révfülpői találko-

írjanak, amelyet ők szeretnének; mi pedig segítünk nekik abban, hogy a legjobb írói tehetségük bontakozzon ki...

Idén vízkeresztkor tehát felforgódnánk a függönyök, és az **Evangelikus diákÉlet** portálján kezdetét veszi a **myLuther** (www.myluther.hu) című darab – vagy amit akartok.

■ NAGY BENCE
(tervező)szerkesztő

Mottó: „Kicsoda bölcs és értelmes közöttetek? Mutassa meg a magatartásával, hogy mindent bölcs szelídséggel tesz!” (Jak 3,13)

Rohan az életünk, telik az időnk, éljük hétköznapijainkat. Sokszor önző módon és figyelmetlenül. Olykor még magunkra sem figyelünk, csak éldegélünk, mint egy automatára állított robot, amely az embernek a prototípusa. Én is sokszor vagyok ilyen, de mindig vannak olyan eseményei az életnek, amelyek arra intenek, hogy álljak meg, gondolkozzam és lássak. Fontos, hogy akarjunk, merjünk látni: a szépben gyönyörködni s a hibákat is észrevenni, finoman felhívni rájuk a figyelmet. Mert jólesik, ha segít egy támogató kéz, egy kis beszélgetés, egy megerősítő mosoly... Hiszen ezek hétköznapi ajándékok. Mindnyájunknak szükségünk van ezekre az apró ajándékokra. Figyeljünk hát oda egymásra!

„A bölcs szívűt értelmesnek nevezik, a nyájás ajkak gyarapítják a tudást.” (Péld 16,21)

Mosogatóláz

Nyugdíjas kolléganőmnek a minap arról panaszkodtam a nagy halom mosatlan pohár láttán, hogy az alkalmazásunkban álló takarítófiú arra sem képes, hogy elmosogasson, ezt is nekem kell megcsinálnom helyette. Ő mellém állt, és csendesen, bölcsen – ahogyan a magafajta hetvenéves asszonyok szokták mondani – úgy kezdte: „Gyermekek, nem is baj, hogy a takarítófiú nem mosogatott el. Nekem sokkal jobban esik a víz abból a pohárból, amit te mosol el.”

Megdöbbsentem, aztán nagyon elszégyelltem magam. Már megint nem voltam alázatos, hanem egy dülő-fülő fenevad, akinek minden rossz. És jön a csöndes, kedves földre rágatás, amelynek a hatására úgy elmosogattam, mint egy kisangyal.

Aztán meg egy csendes zugban kibögtém magam. Örömömben, amiért ezt ilyen kedvesen, minden bántás nélkül, de nevelő-biztató szándékkal is a másik tudomására lehet adni.

„...imádkozom azért, hogy a szeretet egyre inkább gazdagodjék bennetek ismerettel és igazi megértéssel.” (Fil 1,9)

Gyorsétkezős történet

Az egyik hazai étkezdében történt. Abban az amerikai típusú gyorsétteremben, ahol szörnyen lassú a kiszolgálás. Ahol mindig meleg van. Ahol naponta sok fiatal fordul meg, mert ezen a helyen jó lenni.

Ebben a gyorsétkezőben mindig takarítanak az egyenruhás fiatalok, s folyton morognak, ha a betérő vendég összemáskálja a frissen feltörölt padlót.

Azt persze egyik étterem sem kedveli, ha a betérő vendég saját élelmét fogyasztja – rontván ezzel az étkezde színvonalát. Pedig ide is betért egy idős hölgy a csontig hatoló, hideg őszi szél elől. Leült egy kis sarokban, ahol nem tűnik fel, hogy batyujából előcsomagolja a vajas kenyérét, s azt eszegeti. Ám egy egyenruhás alkalmazott észrevette a nénit, jól megkoreografált léptekkel odament hozzá, s hogy mindenki jól hallhassa, iszonyú hangerővel és pimasz hangnemben távozásra „kérte”.

A nénike nem szólt az „unokája lehetne” korú fiatalemberhez, szó nélkül felállt, mélyet sóhajtott, és megbocsátóan ránézett, mielőtt távozott.

„Tanuljatok jól tenni...” (Ézs 1,17)

Rossz a világ?

A troliról idős, látássérült férfit segít le egy fiatalember. Épp egy irányba haladnak, hát a zebrán is átkíséri. A látássérült már a lámpa zöldre váltására várva tájékozni kezd: nem jól kíséri a kísézője, nem így kell, de ez sem jó, az sem úgy van, és különben is, rosszak az emberek, és gonosz lett az egész világ. A fiatalember próbálja megvédeni magát, de nem kap rá lehetőséget, csak úgy ömlenek a szitkok, így hát mielőst átérnek a zebrán, magára hagyja a szitkoszórót. A látássérült azon nyomban szidni kezdi a kellemetlen fiatalembert, aki magára hagyta őt a bajban. Az időközben melléérkező kismama szívesen segít a bácsin, udvariasan karon is fogja, hogy továbbkísérhesse, de a férfi újra szórni kezdi a szitkokokat: nem jól kíséri a kísézője, nem így kell, de ez sem jó, az sem úgy van, és különben is, rosszak az emberek, és gonosz lett az egész világ.

A kismamát is nagyon fájdalmasan érintik a nem érdemelt cifra szavak, de végigkíséri az idős férfit, majd ennyit mond búcsúzóul: „Ne feledje, a világ jobbá tétele önmagunk jobbá tételével kezdődik.”

■ GERGELY JUDIT

Tesszedik Sámuel Evangelikus Idősek Otthona

2007 elején Gödöllőn a nagyon szépen, igényesen átalakított és teljesen felújított volt anyaotthon épületében, szép környezetben idősothton nyílik, melynek fenntartója a Szarvas-Újtemplomi Evangelikus Egyházközség. Az otthonban teljes ellátást nyújtunk állandó egészségügyi felügyelettel. Külön részlegen gondozuk a folyamatos ellátást igénylő lakóinkat; ide átmeneti időre is fel tudunk venni idős testvéreket. Érdeklődni lehet Roszik Gábor otthonigazgató lelkesznél: 20/824-7621. Szeretettel várjuk az otthonba! „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok (...), és én megnyugvást adok nektek.” (Mt 11,28)

Megrendelőlap

Ezennel megrendelem az Evangelikus Életet

☐ egy hónapra: 780 forintért	☐ fél évre: 4680 forintért
☐ három hónapra: 2340 forintért	☐ egy évre: 9360 forintért

Név:

Cím:

A fenti előfizetési díjak belföldre érvényesek!

Kérjük, a szelvényt NYOMTATOTT NAGYBETŰKKEL töltsd ki, és küldje vissza az alábbi címre:
Evangelikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.
(A borítékra szíveskedjék ráírni: „Előfizetés”.)
A szelvényt az 1/486-1195-ös faxszámra is elküldheti.

Kérjük, hogy esetleges kérdéseivel, az előfizetéssel kapcsolatos problémáival keresse Vítális Juditot az 1/317-1108-as vagy a 20/824-5519-es telefonszámon.

Előfizetéssel kapcsolatos e-mailjét a judit.vitalis@lutheran.hu címre küldheti el.

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK, ESEMÉNYEK

Január 8-án, hétfőn 18.30-kor *Fehér Károly* evangélikus lelkész tart bevezető előadást, és vezet beszélgetést az ökumenikus imahétre készülve *Emeljük fel szívünket – Imaszövegek és imaformák az egyetemes kereszténységben* címmel. Helyszín: Budapest XI., Németvölgyi út 138., evangélikus–református templom; megközelíthető a 8-as autóbusszal vagy az 59-es villamossal (a temetőnél kell leszállni). Mindenkit szeretettel várnak a szervezők!

A héten a következő gyülekezetekért és munkaágért imádkozunk: Kelet-Békési Egyházmegye (vasárnap); Nyugat-Békési Egyházmegye (hétfő); EKE (Evangélikusok Közössége az Evangéliumért) (kedd); Zajzon (szerda); Oltszakadát (csütörtök); Oszágán (péntek); Somorja (szombat).

A Lutheránus Megújulás által szervezett imamozgalom

A Soltvadkerti Evangélikus Egyházközség alapítványa ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik adójuk 1%-ával (176 292 Ft) gyülekezetünket támogat-ták. Ezt az összeget a szolgálati lakás nyílászáróinak cseréjére fordítjuk.

APRÓHIRDETÉS

Pianínó-adásvétel, -javítás. 20/824-6510.

Hirdetési díjak az Evangélikus Életben

Magánjellegű apróhirdetés

Karakterenként 8 Ft + 25% áfa

Üzleti jellegű apróhirdetés

Soronként (42 leütés/sor)..... 825 Ft + áfa

Teljes oldal (277 × 415 mm)..... 220 000 Ft + áfa
1/2 oldal, álló (136 × 415 mm), fekvő (277 × 206 mm) 132 000 Ft + áfa
1/4 oldal, álló (136 × 206 mm)..... 99 000 Ft + áfa
1/50 (1 hasáb / 52 mm széles, 5 cm magas):..... 11 000 Ft + áfa
1/100 (1 hasáb / 52 mm széles, 10 cm magas): 20 900 Ft + áfa
2/50 (2 hasáb / 108 mm széles, 5 cm magas):..... 19 800 Ft + áfa
2/100 (2 hasáb / 108 mm széles, 10 cm magas):..... 33 000 Ft + áfa
3/50 (3 hasáb / 164 mm széles, 5 cm magas):..... 28 000 Ft + áfa
3/100 (3 hasáb / 164 mm széles, 10 cm magas):..... 53 000 Ft + áfa

Evangélikus egyházi intézmények, gyülekezetek ugyanazt a hirdetést egy alkalommal, maximum 800 karakter terjedelemben jelentethetik meg ingyenesen. Az újabb megjelentetés, illetve a 800 karaktert meghaladó hirdetés ára megegyezik a magánjellegű apróhirdetés tarifájával.

Nem evangélikus egyházi intézmények, gyülekezetek esetében hirdetési díjaink egy hirdetés egyszeri megjelentetésére vonatkoznak. Ugyanazon megrendelő többszöri hirdetése esetén árainkból – a megkötendő szerződés értelmében – kedvezményt nyújtunk.

Az alapítványoknak, egyesületeknek az szja 1%-ára vonatkozó közleményeire a magánjellegű apróhirdetés tarifája érvényes.

A lapban való elhelyezésre vonatkozó konkrét kérés esetén 15%-kal nő a fizetendő összeg.

Kérjük, érdeklődjön szerkesztőségünknel.

■ Az Evangélikus Élet kiadóhivatala

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

Örüljetek az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljetek. Fil 4,4 (Zsolt 68,4; Mt 3,13–17; Róm 12,1–3/4–8]; Zsolt 101) Létezik olyan öröm, amely nem kopik meg? Van olyan valóság a világban, amelyre rádöbenni mindennap boldogságot jelent? Élettapasztalatunk sokszor így felel ezekre a kérdésekre is: semmi sem állandó, semmi sem örök. Terheink, múlt időnk megfakítják egykorvolt örömeinket. Istenben elrejtett életünk azonban mindennap boldogságunk lehet. Van könny és szomorúság akkor is, ha az ő tényszerén tudjuk magunkat, és nem teremt a csöndes mosolyból harsogó nevetést sem ez a tudat. Azonban olyan belső békét ajándékoz, amely felemel mindennapi eleséseinkből, és az örök jövő üzenetének boldogságát hordozza.

Hétfő

Amikor meglátták a csillagot, igen nagy volt az örömiük. Mt 2,10 (Ézs 42,16b; ApCsel 10,37–48; 1Móz 2,4b–17) A napkeleti bölcsek már a célnál voltak. Tudták, hogy amit látnak, egyet jelent azzal, hogy megérkeztek, és vágyakozásuk beteljesedik: megláthatják azt, amiért elindultak, a világ legnagyobb csodáját. Őt, aki azóta is közöttünk van. Nem vált-e természetessé a jelenléte? Nem szoktuk-e meg, hogy velünk van? Le-gyen minden nap új rácsodálkozás és új öröm: életünk vezércsillaga mindig egünkön ragyog. Nem téveszthetjük szem elől, mindig jó irányt, az élet irányát mutatja, vele vándorolni pedig mindannyiunk számára biztos, boldog célba érkezést jelent.

Kedd

Jézus így szól: „Bízzál, leányom, hited megtartott téged.” És meggyógyult az asszony abban az órában. Mt 9,22 (Zsolt 38,23; Józs 3,9–17; 1Móz 2,18–25) Amikor már emberi számítás szerint nincs segítség, nincs kilátás, akkor érzi meg a bajba jutott saját esendőségét, törekénységét. Van-nak olyan pillanatok, amikor nem marad más, mint rábízni a jövőt az ismeretlenre, a még ki nem próbáltra. Nemegyszer szorongás, félelem kíséri ezt a fajta hitet. Jézus azonban Isten országának győzelmet hirdet a gonosz felett, győzelméből pedig részt ad nekünk. Hatalmának csodája az asszony gyógyulása, a belé vetett hit pedig nem az ismeretlenben való, félelemmel teli botlodozás, hanem biztonságot adó elrejtőzés ölelő karjában.

Szerda

Az Úr tudja, milyen hiábavalók az ember gondolatai. Zsolt 94,11 (Róm 1,21; Kol 2,1–7; 1Móz 3,1–13) Számos gondolat fogalmazódik meg bennünk a különböző élethelyzetekben. Mérlegelünk, döntünk, jövőt tervezünk, de sokszor szembesülnünk kell azzal, hogy nem tudunk mindent figyelembe venni. Nemritkán azt is látnunk kell, hogy csak ma-gunkat vesszük figyelembe, és sebeket ütünk, fájdalmat okozunk. Isten világossá tette számunkra a legtisztább, legcsodálatosabb gondolatot: szeretetére, irgalmára szor-ulunk. Ő ezt nekünk is ajándékozta, hogy a magunk tévelygése ne legyen végzetes-sé, hanem rá tudjunk találni a mindig hazaváró, befogadó atyai házra.

Csütörtök

Nagy dolgokat tett velem a Hatalmas, és szent az ő neve. Lk 1,49 (2Móz 15,2a; Mk 10,13–16; 1Móz 3,14–24) Krisztus evangéliuma kétezzer éve jelen van, megkerülhetetlen hír: ha-tó, életformáló erő. A világ leghatalmasabb dolga történt meg velünk: Isten az újra-kézdés lehetőségét, a vele való közösséget adta nekünk. Szentsége, tökéletessége nem természetfeletti magasságban, elérhetetlenül létező valóság, hanem mindannyiunkat személyesen megtisztító, megváltó hatalom.

Péntek

Uram, előttem van minden kívánságom, nincs rejtve előttem sóhajtasom. Zsolt 38,10 (Mk 11,24; Lk 12,49–53; 1Móz 4,1–16) Az ember egyre kevesebb helyzetben akarja kiadni magát. Visszaélhetnek a gyengeségével, kihasználhatják kiszolgáltatott állapotát: sokszor a mindennapok veszélyeztetettségének érzése jár az őszinte kinyílással. Isten előtt felesleges erőfeszítés megpróbálnunk elrejtteni legbensőbb valóinkat. Életünk terem-tő-je pontosan ismer minket: az övei vagyunk. Végtelen szeretetét pedig éppen a bűn-ek és halálnak kiszolgáltatott embernek jelentette ki. Kimondott vagy kimondatlan vágyunkat teljesítette be: Krisztus által utat nyitott önmaga felé, biztos ösvényt a ha-lál árnyékának völgyéből az élet felé.

Szombat

Nem istenek azok, akiket istenként készít magának az ember! Jer 16,20 (ApCsel 17,23; Mt 6,6–13; 1Móz 4,17–2) Korunk bálványimádó vallásai nem kultuszokban, népek kultúrájában vagy a történelmi múltban gyökereznek. Kézzelfogható javak, jólét, fogyasztás, elismertség, a jövő bebiztosítása: ezek és ezekhez hasonlók oltárainál áldoznak emberek milliói. Isten igéje figyelmeztet: múlhatatlan, személyválogatás nélküli, megváltó szeretet nem fakad ideig-óráig való emberi dolgokból. Nem néma bálvá-nyokra, hanem személyesen megszólító, kegyelmes Istenre van szüksége a világnak.

■ ÖRDÖG ENDRE

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból január 7-től január 14-ig

VASÁR NAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
8.30 / Civil rádió Evangélikus félóra az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében 9.55 / mtv Örömhír. A református egyház műsora (26') 10.00 / PAX Kiáltás a mélyből Böröcz Sándor evangélikus lelkész portréja (52') 11.00 / mtv Egyházak Amerikában Ők is Isten gyermekei (60') 12.05 / Duna Tv Élő egyház (26') 16.04 / Kossuth rádió Magyar örökség (56') 20.35 / Duna Tv Szent Lajos király hídjá (amerikai játékfilm, 2004) (115')	11.33 / Kossuth rádió Édes Anna Kosztolányi Dezső regénye folytatásokban, 1. rész (27') 13.30 / Kossuth rádió Krisztus közöttünk! A görög katolikus egyház felőrája 20.00 / PAX Mit ér az ember, ha erdélyi magyar? Tolvaly Ferenc (48') 21.35 / Duna II. Autonómia Az ördög nem alszik (magyar játékfilm, 1941) (86') 21.45 / m2 Egy magyar nábob (magyar film, 1966) (98') 22.30 / Duna Tv A mi gólyánk (magyar dokumentumfilm, 1998) (29')	11.00 / Duna Tv Isten kezében Különleges ajándék (ism.) (26') 12.30 / m2 A magyar írásbeliség története 7/1. rész: A rovásírás és a korai latin emlékek (32') 13.30 / Kossuth rádió Tanúim lesztek! A római katolikus egyház felőrája 16.00 / PAX Családi biblia (ZMC – 22') 19.30 / PAX Kerékpártúra egyháztörténeti utakon Oltárképek – életképek (ZMC – 26') 20.04 / Kossuth rádió Aranyemberek. Varjú Imre, a Mátyás-templom plébánosa (31')	8.50 / Duna II. Autonómia A nemzet könyvtárának kincsei (magyar ismeretterjesztő sorozat, 2006) Chronica Hungarorum (7') 13.30 / Kossuth rádió „Tebenned bízunk eleitől fogva...” A református egyház felőrája 16.00 / PAX Családi gyász (ZMC – 21') 18.25 / Duna II. Autonómia Jegyzet. A magyar szellemi élet legjobbjainak gondolatai (5') 20.05 / m2 Vatikán. A pápák hatalma 5/2. rész: XXIII. János és a megújulás (német dokumentum-film-sorozat, 1997) (51') 20.05 / mtv Réztábla a kapu alatt (olasz tévéfilmsorozat, 2005) (47')

CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁR NAP
9.20 / Duna Tv „Ha a mi fényünk nem lobogna...” Nándorfehérvár, 1456 – Buda-pest, 1956 (magyar ismeretter-jesztő film, 2006) (30') 11.00 / Duna Tv Élő egyház (26') 14.00 / Duna Tv Navigátor. A GEO bemutatja: Gyógyító nevetés (német dokumentumfilm-sorozat, 1999) (27') 16.30 / Filmmúzeum Isten hozta, őrnagy úr! (magyar játékfilm, 1969) (96') 17.04 / Kossuth rádió Csendes kiáltás – beszédes csönd 3. rész: '56 és a magyar zsidóság A műsor a zsidó fiatalok for-radalmi bizottságának tevé-kenységéről számol be. (41')	6.33 / Kossuth rádió Az én hazám 12.30 / m2 A magyar írásbeliség története 7/4. rész: A kódexek kora, latin és magyar nyelvű kódexeink (30') 16.00 / PAX Családi pénztár (ZMC –20') 18.00 / PAX Bibliai házasság gondozás A kommunikáció (50') 19.00 / Duna Tv A világ múzeumai A Van Gogh Múzeum – Ajándék a családnak (japán ismeretterjesztő sorozat, 2004) (26') 19.30 / Duna Tv Csillag születik (amerikai játékfilm, 1976) (135')	6.03 / Petőfi rádió A szeretet közösségei Árpád-házi Szent Erzsébet nyomában Sárospatakon (27') 6.05 / Duna Tv Világörökség 7/1. rész: A Hortobágy (magyar ismeretterjesztő sorozat, 2003) (27') 7.30 / Rádió C (FM 88,8) Evangélikus félóra az Evangélikus Rádiómisszió szerkesztésében 15.30 / Duna Tv Vándorok (magyar dokumentum-film, 2005) (50') 22.20 / Kossuth rádió Elfelejtett sorsok... Egy mozgássérült hegymászó története, aki megjárta a Himaláját is (40')	8.25 / Kossuth rádió Édes anyanyelvünk (5') 9.50 / mtv Örömhír. A református egyház műsora (26') 11.45 / Bartók rádió A teremtés története. Mondák Wass Albert Válogatott magyar mondák és népmesék című kötetéből (15') 12.10 / Duna Tv Élő egyház (26') 16.04 / Kossuth rádió A lélek halhatatlanságáról Dokumentumműsor Csokonai Vitéz Mihály halálának évfordulójára (56') 22.05 / m2 „Mesterségem, te gyönyörű...” Emlékezés Nemes Nagy Ágnesre (25')

Evangelikus Élet

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ HETILAPJA

E-mail: evelet@lutheran.hu
EvÉlet on-line: www.evelet.hu
Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195. Szerkesztő-ségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetői és hirdetési ügyek referense): Vítális Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lu-theran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sander.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: Huszár Mariann (mariann.huszar@lutheran.hu). Tervező-szerkesztő / EvÉlet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@lutheran.hu). Főmunkatárs: Gazdag Zsuzsanna (zsuzsa.gazdag@lutheran.hu).

Rovatvezetők: dr. Ecsedi Zsuzsanna – Cantate (ezsu@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio occu-mentica (peter.kendeh@lutheran.hu), Köhāti Do-rottya – Új nap – új kegyelem (dora.kohati@luth-e-ran.hu), Vég helyi Antal – A vasárnap igéje (an-tal.veg helyi@lutheran.hu).

Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK)
INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Könyv a lelke mindennek
– Beszélgetés Gereben Ferenc művelődésszociológussal

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu)
1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518, fax: 486-1229. Felelős kiadó: Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu).

Nyomdai előállítás: Szikra Lapnyomda Rt. Felelős vezető: Máthé Sándor vezérigazgató E-mail: szikra.kervigh@szikralapnyomda.hu

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautal-ványon. Az előfizetési díj belföldön negyed évre 2340 Ft, fél évre 4680 Ft, egy évre 9360 Ft, szomszéd-országba egy évre 31 900 Ft (123 euró), egyéb külföldi országba egy évre 37 200 Ft (143 euró).

Csak a minden hónap 16-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsőjével törölnetni, el-lenkező esetben még egy hónapig jár az újság.

Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba zánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő del-utáni lapzártakor kizárólag a hétfői eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztet-t) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.